

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

ПРЕБРОЯВАНЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО И ЖИЛИЩНИЯ ФОНД ПРЕЗ 2011 ГОДИНА

СПРАВОЧНИК ОБЛАСТ КЪРДЖАЛИ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

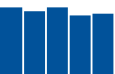
НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

**ПРЕБРОЯВАНЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО
И ЖИЛИЩНИЯ ФОНД
ПРЕЗ 2011 ГОДИНА**

**СПРАВОЧНИК
ОБЛАСТ КЪРДЖАЛИ**

СОФИЯ, 2012

Редакционен съвет:

Десислава Димитрова

Евелин Йорданова

Лидия Сандева

Любомир Блатски

Магдалена Костова

Росица Балъкова

Свилен Кателиев

Финка Денкова

Уважаеми читатели,

Националният статистически институт представя на вашето внимание основните резултати от проведеното към 1.02.2011 година преброяване на населението и жилищния фонд в Република България.

За първи път България проведе преброяване като страна - членка на Европейския съюз, и при спазване на изискванията на Регламент (ЕО) № 763/2008 на Европейския парламент и на Съвета относно преброяването на населението и жилищния фонд в ЕС, както и на съпътстващите го европейски регламенти за техническия формат и качеството на данните.

За първи път освен класическо преброяване с преброителна карта се проведе и преброяване по интернет с електронен въпросник като метод за регистрация на статистическите данни.

Настоящото издание е част от поредицата публикации на НСИ, съдържащи окончателни данни за основните резултати по всички теми от Преброяване 2011.

Изданието съдържа данни за основните признаци, характеризиращи населението, домакинствата, семействата, жилищните сгради и жилищата в **област Кърджали и нейните общини** в различни териториални и класификационни агрегации и разрези.

Националният статистически институт изказва благодарност на всички лица и институции, допринесли за успешното провеждане на преброяването.

СЪДЪРЖАНИЕ

Стр.

Предговор	3
Съкращения и знаци	6
Методологични бележки	8

I. НАСЕЛЕНИЕ

Население според преброяванията	20
Териториално разпределение на населението	23
Възрастова структура на населението	25
Население под, във и над трудоспособна възраст	27
Семейно положение	29
Етнодемографски характеристики на населението	36
Образование	48
Грамотност	51
Икономическа активност	52
Лица с увреждания	56

II. ДОМАКИНСТВА

Домакинства	58
Брой на членовете в домакинствата	59
Етническа принадлежност на главата на домакинството	62
Образование на главата на домакинството	65

III. СЕМЕЙСТВА

Семейства	68
Вид на семействата	69
Деца в семействата	75

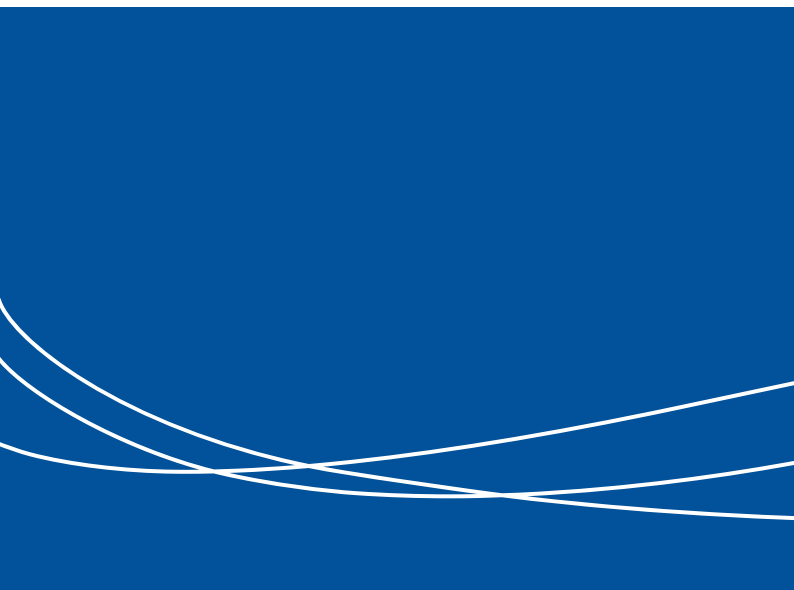
IV. ЖИЛИЩНИ СГРАДИ И ЖИЛИЩА

Жилищни сгради	80
Жилища	82
Обитавани жилища	84

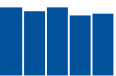
СЪКРАЩЕНИЯ И ЗНАЦИ

ал.	= алинея
бр.	= брой
в т.ч.	= в това число
вж.	= виж
вкл.	= включително
г.	= година
гр.	= град
ДЕЛК	= Детска експертна лекарска комисия
ДВ	= „Държавен вестник“
др.	= други
Евростат	= Статистическа служба на Европейския съюз
ЕКАТТЕ	= Единен класификатор на административно-териториалните и териториалните единици
ЕС	= Европейски съюз
кв.	= квартал
МС	= Министерски съвет
НЕЛК	= Национална експертна лекарска комисия
ПК	= професионална квалификация
ПТУ/ПУ	= професионално-техническо училище/професионално училище
пр.	= прочие
с.	= село
СПТУ	= средно професионално-техническо училище
т.	= точка
табл.	= таблица
т.нар.	= така наречен
ТЕЛК	= Териториална експертна лекарска комисия
ч./кв. км	= човека на квадратен километър
.	= липсват данни
..	= данните са конфиденциални
-	= няма случай
0	= величина, по-малка от половината на употребената единица мярка
x	= поради естеството на данните не може да има случай
§	= параграф
%	= процент
‰	= промил

**МЕТОДОЛОГИЧНИ
БЕЛЕЖКИ**

МЕТОДОЛОГИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Всички данни, включени в изданието, са в съответствие с методологичните изисквания и дефинициите, регламентирани в българското и европейското законодателство, относно провеждането на преброяванията в Европейския съюз.

1. Критичен момент на преброяването

Критичният момент на преброяването беше 0:00 часът на 1 февруари 2011 година. Това означава, че цялата информация за състоянието на единиците на наблюдение (сгради, жилища, домакинства и лица) се отнася към този момент. Преброяването по интернет започна в 0:00 часа на 1 февруари и приключи в 24:00 часа на 9 февруари 2011 година. Класическото преброяване започна в 8:00 часа на 10 февруари и приключи в 20:00 часа на 28 февруари 2011 година.

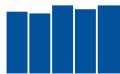
2. Обект и единици на наблюдение

Обектите, единиците и основните признаци на наблюдение в Преброяване 2011 са регламентирани в Закона за преброяване на населението и жилищния фонд в Република България през 2011 година. При разработването на инструментариума на преброяването са включени и допълнителни променливи, които допринасят за повишаване на качеството на информацията, аналитичност на данните и осигуряване на допълнителна информация за изследваните процеси.

Техническа единица на наблюдение по време на преброяването са домакинствата, в които живеят лицата, обект на наблюдение.

Преброяването на лицата се извърши на принципа на обичайното им местоживееене.

Под обичайно местоживееене се разбира мястото, в което едно лице обикновено прекарва дневния период на почивка (нощуване), независимо от временно отсъствие поради ваканция, летуване, посещения при приятели и роднини, работа, лечение, религиозно поклонение и други.

3. Основни дефиниции и понятия

Методологията и основните дефиниции, използвани при регистрацията и обработката на данните в публикацията, са част от инструкцията за попълване на преброителните карти. Всички данни на териториално равнище са по състояние на населените места към момента на преброяването.

Данните по области и общини са според административно-териториалното устройство на страната към 1.02.2011 година.

3.1. Възраст

Възрастта на лицата се изчислява в навършени години към критичния момент на преброяването.

Данните в публикацията са представени по десетгодишни възрастови интервали. Използвани са и възрастовите групи под, във и над трудоспособна възраст:

Под трудоспособна възраст - обхваща всички лица до 15 навършени години включително.

В трудоспособна възраст - обхваща жените от 16 до 59 навършени години и мъжете от 16 до 62 навършени години.

Над трудоспособна възраст - обхваща жените на 60 и повече навършени години и мъжете на 63 и повече навършени години.

3.2. Юридическо семейно положение

Юридическото семейно положение е семейното положение на лицето съгласно семейното право към критичния момент на преброяването.

Всяко лице се категоризира в съответствие с най-скоро придобитото си юридическо семейно положение към референтната дата:

- „Неженен/неомъжена“ - лицата, които никога не са встъпвали в юридически брак. Отговорът се отнася и за лицата до 16 навършени години, които по силата на закона не могат да сключат граждански брак.

- „Женен/омъжена“ - лицата, които се намират в юридически брак, регистриран съгласно съществуващите зако-

ни в страната. Отговорът се отнася и за лицата, които са сключили само църковен брак преди 12 май 1945 година.

- „Вдовец/вдовица“ - лицата, които са овдовели след последния си юридически брак, т.е. след смъртта на съпругата/съпруга.

- „Разведен/разведена“ - лицата, получили официален съдебен развод и притежаващи съдебно решение.

3.3. Фактическо семейно положение

Фактическо (действително) семейно положение е брачното положение на лицето, независимо дали то е оформено юридически. Фактическото семейно положение на лицето може да се различава от юридическото.

- „Не в брак (не в съжителство)“ - лицата, които към критичния момент на преброяването не живеят на съпругески начала с друго лице, както и лицата, които към 1.02.2011 г. са в юридически брак, но се намират във фактическа раздяла, т.е. прекъснали са съпругеските си връзки, но нямат официален юридически развод.

- „В брак“ - лицата, които към критичния момент на преброяването са в юридическо семейно положение „женен“ или „омъжена“ и едновременно с това живеят на съпругески начала със законния си партньор.

- „В съжителство без брак“ - лицата, които живеят на съпругески начала с друго лице, с което към критичния момент на преброяването нямат юридически оформен брак.

3.4. Гражданство

Гражданството се определя като специфична правна връзка между дадено лице и неговата държава, придобито е по рождение или чрез натурализация, независимо дали това е станало посредством декларация, по избор, брак или друг начин, в съответствие с националното законодателство.

- „Българско и друго“ - отнася се за лицата, които имат двойно гражданство, едното от които е българско.

- „Друго“ - отнася се за лицата с гражданство, различно от българско.

За децата под 14 години гражданството се определя от родителите.

3.5. Етническа група

Етническата група представлява общност от лица, близки по произход, бит, култура и език.

Приложени са принципите и препоръките на ООН, свързани с изучаването на населението по етнически признак:

- доброволност на отговорите;
- самоопределение;
- възможност за свободно записан отговор при самоопределение в групата „други“.

Етническата група на децата се определя от родителите. Ако родителите имат различна етническа принадлежност, за децата се регистрира отговорът, който родителите определят по взаимно съгласие.

Разпределението по етнически групи не изчерпва данните общо за страната, по области и общини, тъй като в таблиците не са включени неотговорилите на доброволния въпрос лица.

3.6. Майчин език

Майчиният език е първият език, усвоен у дома в най-ранно детство.

Приложени са принципите и препоръките на ООН, свързани с изучаването на населението по етнически признак:

- доброволност на отговорите;
- самоопределение;
- възможност за свободно записан отговор при самоопределение в групата „други“.

Майчиният език на децата се определя от родителите. При родители с различен майчин език за децата се регистрира отговорът, който родителите определят по взаимно съгласие.

Разпределението по майчин език не изчерпва данните общо за страната, по области и общини, тъй като в таблиците не са включени неотговорилите на доброволния въпрос лица.

3.7. Вероизповедание

Вероизповеданието е принадлежността на лицето към дадена група, обособена исторически и характеризираща се с извършването на определени религиозни обреди (източноправославни, католически, протестантски, мюсюлмански и други).

Приложени са принципите и препоръките на ООН, свързани с изучаването на населението по религиозен признак:

- доброволност на отговорите;
- самоопределение;
- възможност за свободно записан отговор при самоопределение в групата „други“.

Лицата, които не принадлежат към нито едно вероизповедание, са включени в групата „нямам“.

Вероизповеданието на децата се определя съгласно вероизповеданието на родителите. Ако родителите имат различно вероизповедание, за децата се отбелязва отговорът, който родителите декларират по взаимно съгласие.

Разпределението по вероизповедание не изчерпва данните общо за страната, по области и общини, тъй като в таблиците не са включени неотговорилите на доброволния въпрос лица.

3.8. Степен на завършено образование

Това е най-високата степен на завършено образование независимо от формата на обучение, в която е придобито (дневна, вечерна, задочна, дистанционна), за която лицето притежава диплома или свидетелство (български или легализирани чуждестранни).

Данните в публикацията по степен на завършено образование са обединени, както следва:

- „Висше образование“ - образователна и научна степен „доктор“; образователно-квалификационни степени „магистър“; „бакалавър“; „професионален бакалавър“ (специалист, полувисше).

- „Средно образование“ - средно специално (техникум, професионална гимназия, III степен ПК); средно професионално-техническо (СПТУ, професионална гимназия, II степен ПК); средно общо образование (гимназия); професионално обучение след средно образование (IV степен ПК).

■ „Основно“ - отнася се за лицата, които са завършили VIII клас на общообразователните училища по сега действащата образователна система и имат свидетелство за завършено основно образование; за лицата, завършили VII клас, за които този клас е бил последният клас на завършено основно образование, както и за тези, които продължават обучението си в IX и по-горните класове, без да са получили свидетелство за основно образование; „професионално-техническо образование (ПТУ/ПУ) - с прием след VIII клас“; „професионално-техническо образование (ПТУ/ПУ) - с прием след VI/VII клас“.

■ „Начално“ - отнася се за лицата, завършили IV клас по сега действащата образователна система, както и за тези, за които III клас е бил последният клас за завършено начално образование.

■ „Незавършено начално“ - отнася се за лицата, които към момента на преброяването учат от I до IV клас, както и за лицата, които са посещавали, но не са завършили началния курс на обучение. Тук се включват и децата до 7 години, които са записани в училище.

■ „Никога не съм посещавал/а училище“ - отнася се за лицата на 8 и повече години, които никога не са посещавали училище;

■ „Дете“ - деца до 7 години включително, които още не посещават училище.

3.9. Грамотност

Грамотността е умениято да се чете и пише. За грамотно се счита лице, което може да чете, разбирайки смисъла на написаното, както и да напише кратко изложение за ежедневните си дейности. За неграмотно се счита лице, което не може да чете и да разбира смисъла на написаното и не може да напише кратко изложение за ежедневните си дейности. Лице, което умее да чете и пише само цифри и собственото си име, се счита за неграмотно. Също така неграмотно е и лице, което умее да чете, но не може да пише, и лице, което умее да прочете и напише само няколко заучени ритуални фрази (Препоръки на ООН (353).

3.10. Лица с трайно намалена работоспособност или степен на увреждане

Отнася се за лицата на 16 и повече навършени години. Посочен е процентът на трайно намалена работоспособност или степен на увреждане според експертното решение на ТЕЛК или НЕЛК, за което лицето има документ.

Степента на увреждане/степената на трайно намалена работоспособност се определя в проценти спрямо възможностите на здравия човек.

Съгласно нормативната уредба степента на увреждане/степената на трайно намалена работоспособност е групирана в следните интервали:

- „До 50%“;
- „От 50 до 70%“;
- „От 71 до 90%“;
- „Над 90%“.

Въпросът е доброволен, т.е. лицето има възможност да не отговори.

Разпределението на лицата със степен на увреждане/степен на трайно намалена работоспособност не изчерпва данните общо за страната, по области и общини, тъй като в таблиците не са включени неотговорилите на доброволния въпрос лица.

3.11. Деца до 16-годишна възраст със степен на увреждане

Отнася се за лицата до 16 години, като отговорът се посочва от родителите или оторизирано лице в колективните домакинства. Посочен е процентът на степента на увреждане според експертното решение на ДЕЛК или НЕЛК, за което лицето има документ.

Степента на увреждане се определя в проценти спрямо възможностите на здравия човек.

Съгласно нормативната уредба степента на увреждане е групирана в следните интервали:

- „До 50%“;
- „От 50 до 90%“;
- „Над 90%“.

Въпросът е доброволен, т.е. лицето има възможност да не отговори.

Разпределението на децата до 16-годишна възраст със

степен на увреждане не изчерпва данните общо за страната, по области и общини, тъй като в таблиците не са включени неотговорилите на доброволния въпрос лица.

3.12. Икономическа активност

Заети са лицата на 15 и повече навършени години, които през периода 24 - 30 януари 2011 г.: са извършвали работа за производство на стоки и услуги поне 1 час срещу заплащане (в пари или в натура) или друг доход; не са работили, но са имали работа, от която временно са отсъствали поради отпуск, болест, бременност, раждане и отглеждане на малко дете (за периода, през който са получавали пълния размер на възнаграждението си), неблагоприятни климатични условия, стачка или други причини.

Безработни са лицата на 15 и повече навършени години, които не са имали работа през периода 24 - 30 януари 2011 г., като едновременно с това са търсили активно работа в продължение на четири седмици, вкл. наблюдаваната седмица, и са били на разположение да започнат работа до две седмици след 1 февруари.

Категорията **икономически неактивно население** обхваща всички лица, които не са заети, нито са безработни през наблюдавания период.

3.13. Домакинства

Домакинство е:

- едно лице, което живее в самостоятелно жилище, стая или част от стая и е на самостоятелен бюджет;

- две или повече лица, които живеят в едно жилище или част от жилище и имат общ бюджет, независимо дали имат, или нямат родствени връзки.

Общ бюджет има, когато живеещите заедно лица имат общи разходи, т.е. хранят се заедно и поделят разходите за издръжка на деца или други лица без доходи. Не е задължително да се изразходват общо всички средства на всички членове на домакинството, за да се приеме, че лицата са на общ бюджет.

Лицата, които нямат общ бюджет и не се хранят заедно, не образуват едно домакинство, независимо че живеят заедно и дори обитават една стая.

Лицата, които живеят постоянно в студентски или работнически общежития, също образуват обикновено домакинство (едночленно или многочленно).

3.14. Семейства

Семейство са две или повече лица, живеещи в едно домакинство и свързани помежду си с определена степен на родство както по кръвна линия, така и в резултат на брак/съжителство без брак или осиновяване.

Едно лице не формира семейство.

Семейство образуват:

- съпрузи (в юридически брак или в съжителство без брак) без деца;
- съпрузи (в юридически брак или в съжителство без брак) с едно или няколко никога невстъпвали в брак деца независимо от възрастта им;
- един родител с едно или повече никога невстъпвали в брак деца независимо от възрастта им.

3.15. Сгради

Жилищни сгради са тези постройки, които по първоначално изграждане или чрез преустройство са предназначени за постоянно обитаване и се състоят от едно или повече жилища, заемащи най-малко 60% от разгънатата площ на сградата (§ 5, т. 29 от Допълнителните разпоредби на Закона за устройство на територията).

3.16. Жилище

Жилището е обособено и самостоятелно от гледна точка на конструкцията място, което е пригодено за живеене, състои се от едно или няколко помещения (жилищни и спомагателни) и има един или повече самостоятелни изхода на общодостъпна част (стълбище, общ коридор, двор или направо на улицата), независимо от това дали има изградена кухня.

Жилището е заградено със стени, независимо от вида на материала, от който са изградени, и има покрив, така че живеещите в него да могат да се изолират от друга група хора за сън, приготвяне на храна и изобщо за живеене.

Жилището е самостоятелно, т.е. има пряк изход на стълбище, общ коридор, двор или направо на улицата, така че живеещите в него лица да могат да влизат в своето жилище и да излизат от него, без да минават през помещението на други лица.

4. Конфиденциалност на информацията

Съгласно чл. 25 от Закона за статистиката получаваните и събираните при статистическите изследвания индивидуални данни са статистическа тайна и могат да се използват само за статистически цели. Индивидуалните данни, получени за целите на статистическите изследвания, не могат да се ползват като доказателства пред органите на изпълнителната и съдебната власт.

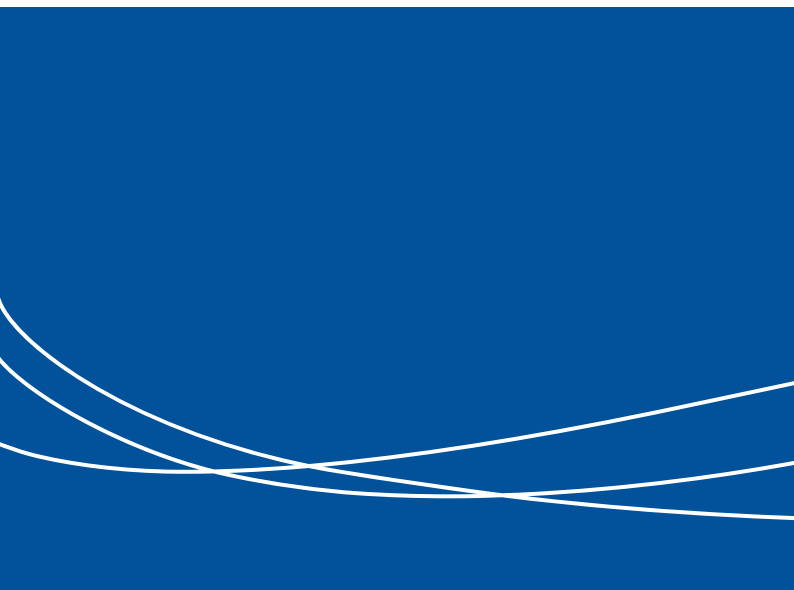
Националният статистически институт и органите на статистиката и техните служители не могат да разгласяват или предоставят:

- Индивидуални статистически данни;
- Статистически данни, които е възможно да бъдат обвързани така, че да се идентифицира определена статистическа единица;
- Статистическа информация, която обобщава данните за по-малко от три статистически единици или за съвкупност, в която относителният дял на стойността на изучаван параметър на една единица е над 85 на сто от общата стойност на този параметър за всички единици от съвкупността.

Всички данни в настоящата публикация под прага на конфиденциалност са анонимизирани, така че да не могат да се идентифицират отделни статистически единици.

I. НАСЕЛЕНИЕ

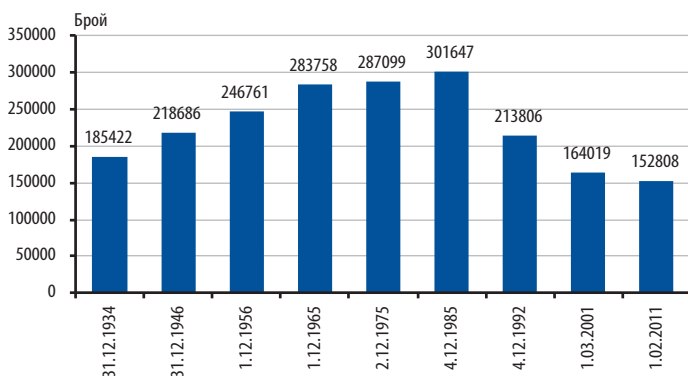

Население според преброяванията

Към 1 февруари 2011 г. населението на област Кърджали е 152 808 души. Мъжете са 76 029, а жените - 76 779, или на 1 000 мъже се падат 1 010 жени.

В периода между двете преброявания (2001 - 2011 г.) населението на областта намалява с 11 211 души, или с 6.8%.

Фиг. 1. Население по години на преброяванията през периода 1934 - 2011 година

1. Население по години на преброяванията през периода 1934 - 2011 година¹

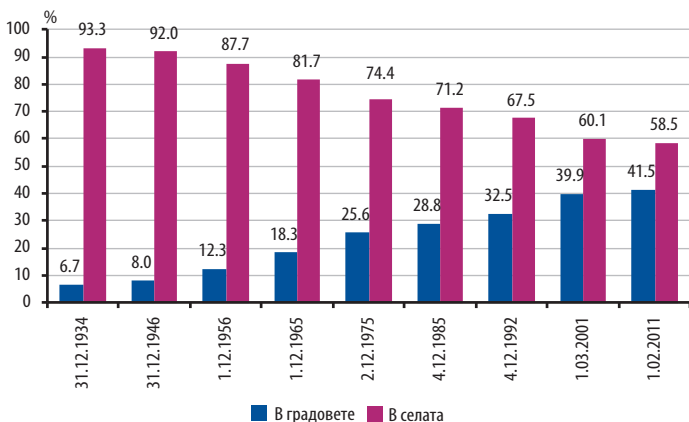
Година на преброяванията	(Брой)		
	Общо	В градовете	В селата
31.12.1934	185422	12333	173089
31.12.1946	218686	17568	201118
1.12.1956	246761	30416	216345
1.12.1965	283758	51797	231961
2.12.1975	287099	73561	213538
4.12.1985	301647	86906	214741
4.12.1992	213806	69541	144265
1.03.2001	164019	65405	98614
1.02.2011	152808	63367	89441

¹ Броят на населението по години на преброяванията е съгласно административно-териториалното устройство на страната към съответното преброяване.

Запазва се тенденцията на увеличаване на относителния дял на градското население и намаляване на населението в селата. В градовете живеят 63 367 души, или 41.5%, а в селата живеят 89 441 души, или 58.5% от населението на областта.

Фиг. 2. Структура на населението по местоживеене и години на преброяванията през периода 1934 - 2011 година

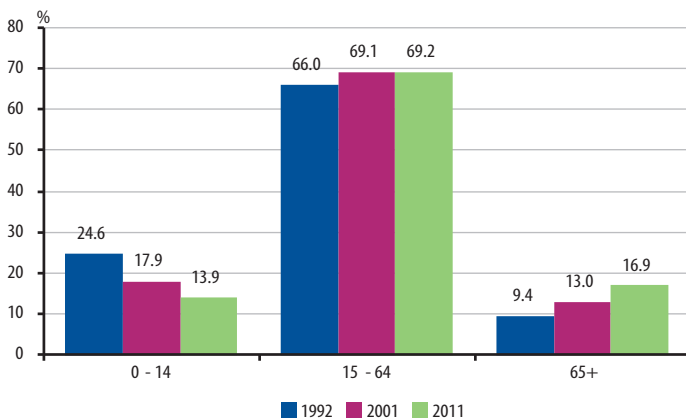
Налице е продължаващ процес на демографско остаряване, който се изразява в намаляване на абсолютния брой и относителния дял на населението под 15 години и увеличаване на дела на населението на 65 и повече години.

През 2001 г. под 15-годишна възраст са били 17.9% от населението в областта. През 2011 г. техният дял намалява на 13.9%.

Делът на населението във възрастовата група 15 - 64 години се запазва на нивото от 2001 г. - около 69%.

Увеличава се делът на населението на 65 и повече навършени години - от 13.0% през 2001 г. на 16.9% през 2011 година.

Фиг. 3. Структура на населението по възрастови групи и години на преброяванията през периода 1992 - 2011 година

2. Население по местоживеене, възраст и години на преброяванията

(Брой)

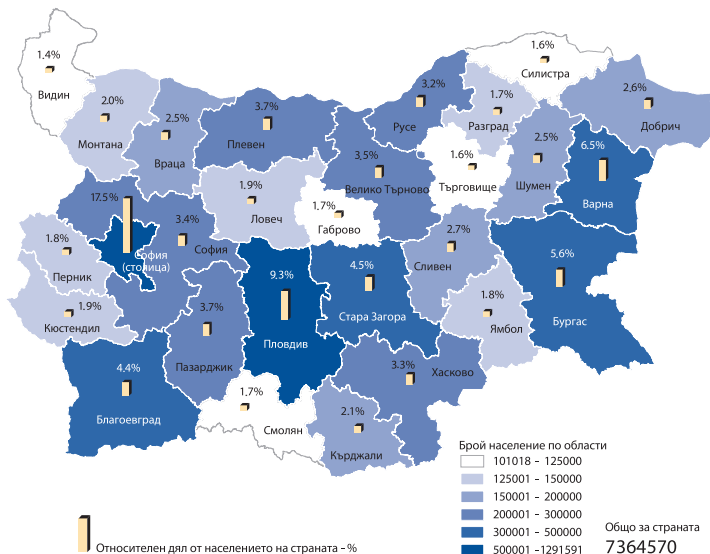
Местоживеене Възраст (в навършени години)	Година на преброяванията		
	1992	2001	2011
Общо за областта	213806	164019	152808
0 - 14	52524	29339	21226
15 - 64	141109	113411	105777
65 и повече	20173	21269	25805
В градовете	69541	65405	63367
0 - 14	16248	11882	9497
15 - 64	47403	46458	45081
65 и повече	5890	7065	8789
В селата	144265	98614	89441
0 - 14	36276	17457	11729
15 - 64	93706	66953	60696
65 и повече	14283	14204	17016

Териториално разпределение на населението

Към 1.02.2011 г. в област Кърджали живеят 2.1% от населението на страната, което я нарежда на 17-о място сред останалите области.

Фиг. 4. Население по области

Населението на областта е разпределено в 7 общини. Най-голяма по брой на населението е община Кърджали, където живеят 67 460 души, или 44.1% от населението на областта. На второ място е община Кирково с 21 916 души, или 14.3%. Следват общините Крумовград и Момчилград - съответно 11.7% и 10.6%. Най-малобройно е населението на община Джебел - 8 167 души, или 5.3% от населението на областта.

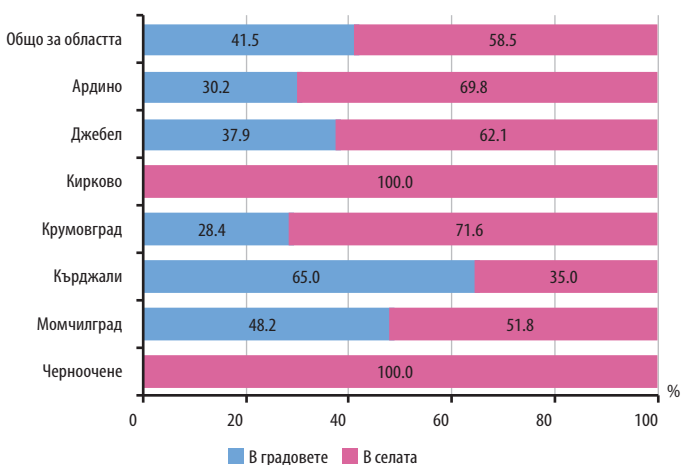
3. Население към 1.02.2011 г. по местоживеене и общини

Общини	Общо		В градовете		В селата	
	брой	%	брой	%	брой	%
Общо за областта	152808	100.0	63367	100.0	89441	100.0
Ардино	11572	7.6	3493	5.5	8079	9.0
Джебел	8167	5.3	3093	4.9	5074	5.7
Кирково	21916	14.3	-	-	21916	24.5
Крумовград	17823	11.7	5070	8.0	12753	14.3
Кърджали	67460	44.1	43880	69.2	23580	26.4
Момчилград	16263	10.6	7831	12.4	8432	9.4
Черноочене	9607	6.3	-	-	9607	10.7

Населението в областта живее в 5 града и 466 села. Почти всеки трети жител на областта живее в град Кърджали. В 192 населени места живеят под 100 души, а в 12 не е преброяно нито едно лице.

Делът на градското население преобладава само в община Кърджали - 65.0% от населението на общината. В останалите общини преобладава делът на селското население, като най висок е той в общините Крумовград и Ардино - съответно 71.6 и 69.8%. Изцяло селски, т.е. без градове, са общините Кирково и Черноочене.

Фиг. 5. Структура на населението по местоживеене и общини към 1.02.2011 година

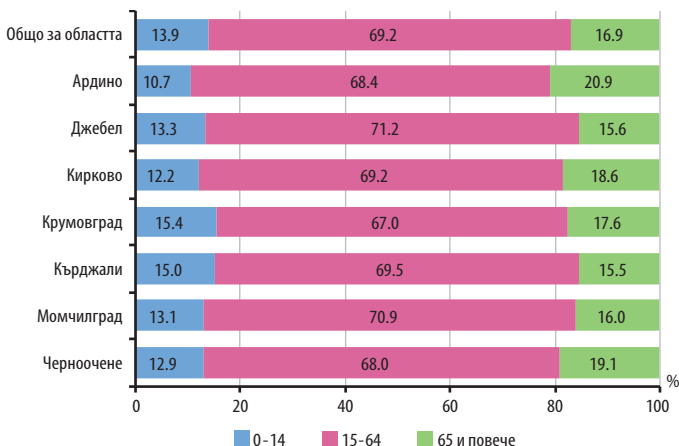

Възrastова структура на населението

Лицата под 15-годишна възраст в област Кърджали са 21 226 души, или 13.9% от населението на областта. Населението във възрастната група 15 - 64 години е 105 777 (69.2%), а на 65 и повече години са 25 805 души (16.9%).

С най-голям относителен дял на младото население (до 15-годишна възраст) е община Крумовград - 15.4%, следвана от община Кърджали (15.0%). С най-неблагоприятна възrastова структура е населението в община Ардино, където 20.9% от населението е над 64 години, следвана от общините Черноочене (19.1%) и Кирково (18.6%).

Фиг. 6. Структура на населението по възраст и общини

4. Население по възраст, местоживеене и общини

(Брой)

Общини Местоживеене	Общо	Възраст (в навършени години)							
		0 - 9	10 - 19	20 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 69	70+
Общо за областта	152808	14335	15836	20245	22254	22222	22847	17353	17716
В градовете	63367	6448	6815	8395	10002	9887	9495	6198	6127
В селата	89441	7887	9021	11850	12252	12335	13352	11155	11589
Ардино	11572	841	982	1417	1504	1638	2046	1374	1770
В градовете	3493	340	376	487	580	579	552	281	298
В селата	8079	501	606	930	924	1059	1494	1093	1472
Джебел	8167	753	882	1177	1241	1263	1160	840	851
В градовете	3093	304	385	505	520	550	405	218	206
В селата	5074	449	497	672	721	713	755	622	645
Кирково	21916	1730	2276	2659	3076	3121	3423	2864	2767
В градовете	-	-	-	-	-	-	-	-	-
В селата	21916	1730	2276	2659	3076	3121	3423	2864	2767
Крумовград	17823	1830	1958	2340	2457	2579	2471	2062	2126
В градовете	5070	476	573	583	784	877	784	484	509
В селата	12753	1354	1385	1757	1673	1702	1687	1578	1617
Кърджали	67460	6891	7138	9054	10150	9832	9929	7286	7180
В градовете	43880	4559	4571	5656	6812	6485	6618	4591	4588
В селата	23580	2332	2567	3398	3338	3347	3311	2695	2592
Момчилград	16263	1425	1679	2257	2476	2480	2397	1819	1730
В градовете	7831	769	910	1164	1306	1396	1136	624	526
В селата	8432	656	769	1093	1170	1084	1261	1195	1204
Черноочене	9607	865	921	1341	1350	1309	1421	1108	1292
В градовете	-	-	-	-	-	-	-	-	-
В селата	9607	865	921	1341	1350	1309	1421	1108	1292

Население под, във и над трудоспособна възраст

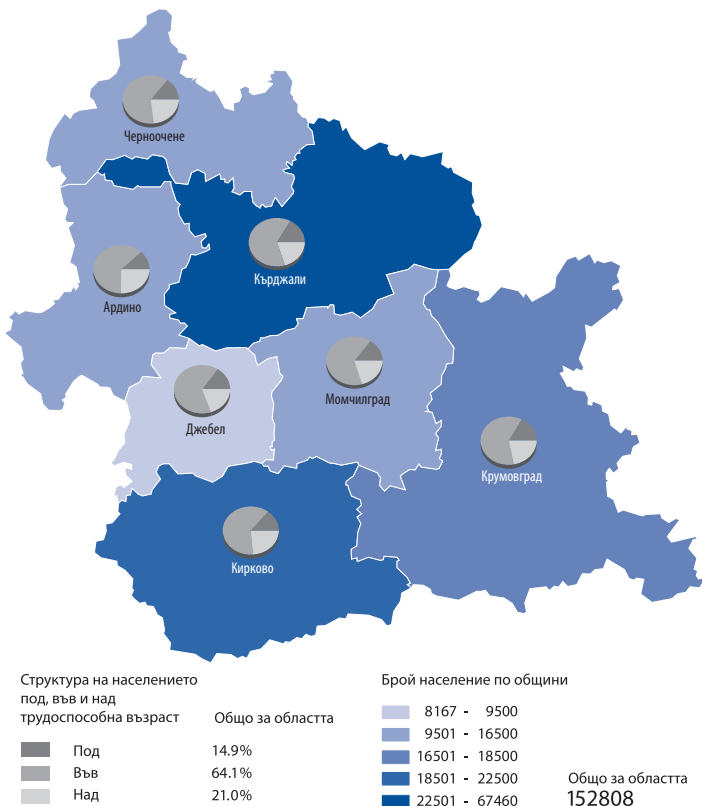
Тенденцията на остаряване на населението води до промени в неговата основна възрастова структура - разпределението на населението под, във и над трудоспособна възраст.

Към 1.02.2011 г. 64.1% от населението в област Кърджали, или 97 882 души, са в **трудоспособна възраст**. От тях 53.0% са мъже, а останалите 47.0% - жени. В трудоспособна възраст са 66.3% от населението в градовете на областта, а в селата - 62.5%

Населението **под трудоспособна възраст** е 22 781 души (14.9%), а **над трудоспособна възраст** са 32 145 души (21.0%).

С най-висок относителен дял на населението **в трудоспособна възраст** е община Джебел с 66.3%, следвана от община Момчилград (66.0%), а с най-нисък дял е община Крумовград - 62.0%.

Фиг. 7. Население под, във и над трудоспособна възраст по общини

5. Население под, във и над трудоспособна възраст по пол, местоживеене и общини

(Брой)

Общини Възраст	Общо			В т.ч. в градовете		
	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени
Общо за областта	152808	76029	76779	63367	30789	32578
Под трудоспособна възраст	22781	11711	11070	10156	5245	4911
В трудоспособна възраст	97882	51889	45993	42002	21349	20653
Над трудоспособна възраст	32145	12429	19716	11209	4195	7014
Ардино	11572	5760	5812	3493	1732	1761
Под трудоспособна възраст	1336	705	631	531	280	251
В трудоспособна възраст	7322	3971	3351	2441	1257	1184
Над трудоспособна възраст	2914	1084	1830	521	195	326
Джебел	8167	4138	4029	3093	1550	1543
Под трудоспособна възраст	1199	619	580	492	256	236
В трудоспособна възраст	5414	2887	2527	2220	1153	1067
Над трудоспособна възраст	1554	632	922	381	141	240
Кирково	21916	11001	10915	-	-	-
Под трудоспособна възраст	2884	1483	1401	-	-	-
В трудоспособна възраст	13886	7494	6392	-	-	-
Над трудоспособна възраст	5146	2024	3122	-	-	-
Крумовград	17823	8997	8826	5070	2468	2602
Под трудоспособна възраст	2915	1503	1412	795	416	379
В трудоспособна възраст	11046	5946	5100	3356	1692	1664
Над трудоспособна възраст	3862	1548	2314	919	360	559
Кърджали	67460	33013	34447	43880	21147	22733
Под трудоспособна възраст	10823	5532	5291	7101	3665	3436
В трудоспособна възраст	43413	22486	20927	28416	14380	14036
Над трудоспособна възраст	13224	4995	8229	8363	3102	5261
Момчилград	16263	8223	8040	7831	3892	3939
Под трудоспособна възраст	2285	1181	1104	1237	628	609
В трудоспособна възраст	10736	5750	4986	5569	2867	2702
Над трудоспособна възраст	3242	1292	1950	1025	397	628
Черноочене	9607	4897	4710	-	-	-
Под трудоспособна възраст	1339	688	651	-	-	-
В трудоспособна възраст	6065	3355	2710	-	-	-
Над трудоспособна възраст	2203	854	1349	-	-	-

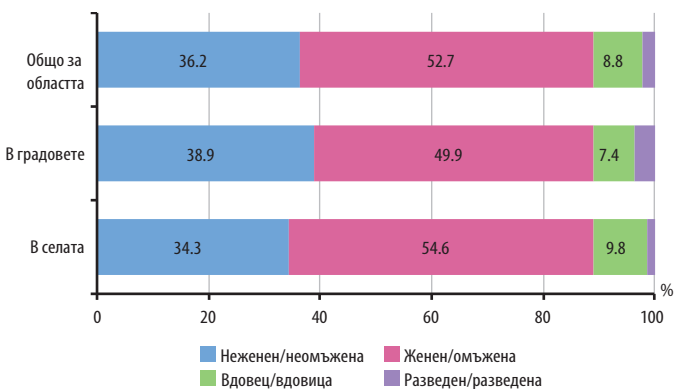
Семейно положение

В периода между двете преброявания (2001 - 2011 г.) в структурата на населението на област Кърджали по семейно положение са настъпили слаби изменения, които най-общо се изразяват в намаляване на дела на неженените/неомъжените с 1.1 процентни пункта и на женените/омъжените с 0.9 за сметка на увеличаване дела на разведените и овдовели лица.

Към 1.02.2011 г. от всички преброени лица в областта 55 368 (36.2%) са неженени/неомъжени, 80 473 (52.7%) са женени/омъжени, 13 423 (8.8%) - овдовели и 3 544 (2.3%) - разведени. Област Кърджали е с най-висок относителен дял на лицата със сключен юридически брак в цялата страна - близо 53.0%, и с най-нисък дял на разведените лица - 2.3%.

Делът на неженените/неомъжените лица в селата (34.3%) е с 4.6 процентни пункта по-нисък от този в градовете (38.9%). По-малкият брой на младото население в селата предопределя и по-ниския дял на неженените/неомъжените в тях. Сред населението в селата делът на женените/омъжените (54.6%) и делът на овдовелите (9.8%) са по-високи отколкото сред градското население, където те са съответно 49.9 и 7.4%. Относителният дял на разведените в селата (1.3%) е близо 3 пъти по-нисък от този в градовете (3.7%).

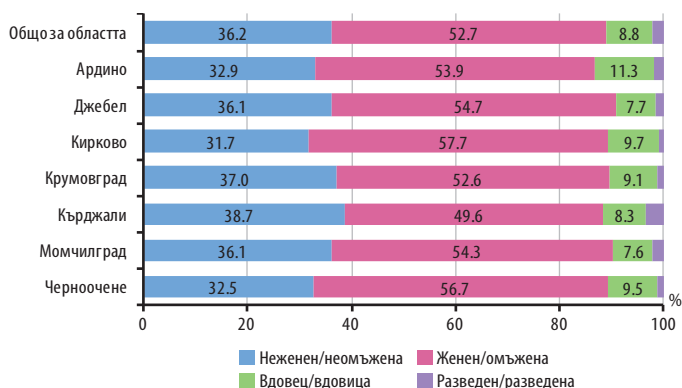
Фиг. 8. Структура на населението по юридическо семейно положение и местоживеене

I. Население

Най-висок е дялът на неженените/неомъжените в общините Кърджали - 38.7% и Крумовград - 37.0%, а най-нисък - в Кирково - 31.7%. Относителният дял на женените/омъжените е в границите от 49.6% в община Кърджали до 57.7% в община Кирково. Ардино е общината с най-висок дял на овдовелите лица - 11.3%, а в общините Момчилград и Джебел този дял е най-нисък - 7.7%. Разведените, живеещи в община Кърджали, са с най-висок относителен дял в областта - 3.4%, а с най-нисък - в община Кирково - 0.9%.

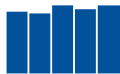
Фиг. 9. Структура на населението по юридическо семейно положение и общини

6. Население по юридическо семейно положение, пол, местоживеење и общини

(Брой)

Общини Юридическо семейно положение	Общо			В т.ч. в градовете		
	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени
Общо за областта	152808	76029	76779	63367	30789	32578
Неженен/неомъжена	55368	31458	23910	24673	13397	11276
Женен/омъжена	80473	39872	40601	31645	15610	16035
Вдoveц/вдовица	13423	3139	10284	4701	892	3809
Разведен/разведена	3544	1560	1984	2348	890	1458
Ардино	11572	5760	5812	3493	1732	1761
Неженен/неомъжена	3803	2277	1526	1356	757	599
Женен/омъжена	6240	3102	3138	1787	884	903
Вдoveц/вдовица	1304	266	1038	246	51	195
Разведен/разведена	225	115	110	104	40	64

6. Население по юридическо семейно положение, пол, местоживеене и общини

(Продължение и край)

(Брой)

Общини Юридическо семейно положение	Общо			В т.ч. в градовете		
	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени
Джебел	8167	4138	4029	3093	1550	1543
Неженен/неомъжена	2950	1698	1252	1239	687	552
Женен/омъжена	4469	2219	2250	1631	803	828
Вдовец/вдовица	627	163	464	171	35	136
Разведен/разведена	121	58	63	52	25	27
Кирково	21916	11001	10915	-	-	-
Неженен/неомъжена	6948	4057	2891	-	-	-
Женен/омъжена	12647	6275	6372	-	-	-
Вдовец/вдовица	2126	571	1555	-	-	-
Разведен/разведена	195	98	97	-	-	-
Крумовец	17823	8997	8826	5070	2468	2602
Неженен/неомъжена	6587	3778	2809	1794	975	819
Женен/омъжена	9379	4664	4715	2779	1374	1405
Вдовец/вдовица	1615	441	1174	393	85	308
Разведен/разведена	242	114	128	104	34	70
Кърджали	67460	33013	34447	43880	21147	22733
Неженен/неомъжена	26085	14376	11709	17346	9372	7974
Женен/омъжена	33470	16537	16933	21157	10439	10718
Вдовец/вдовица	5595	1166	4429	3489	625	2864
Разведен/разведена	2310	934	1376	1888	711	1177
Момчилград	16263	8223	8040	7831	3892	3939
Неженен/неомъжена	5869	3377	2492	2938	1606	1332
Женен/омъжена	8823	4365	4458	4291	2110	2181
Вдовец/вдовица	1239	313	926	402	96	306
Разведен/разведена	332	168	164	200	80	120
Черноочене	9607	4897	4710	-	-	-
Неженен/неомъжена	3126	1895	1231	-	-	-
Женен/омъжена	5445	2710	2735	-	-	-
Вдовец/вдовица	917	219	698	-	-	-
Разведен/разведена	119	73	46	-	-	-

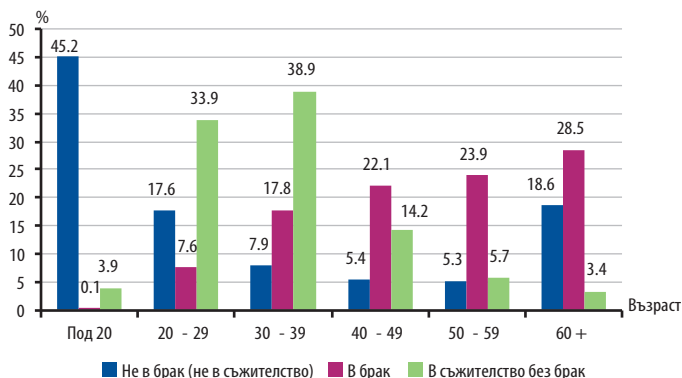
През последните години се увеличава броят на фактическите семейни двойки без сключен юридически брак. Към 1.02.2011 г. 7 734 души в областта живеят в съжителство без брак, като техният относителен дял е 5.1% и е значително по-нисък от общия за страната (7.9%) Но в сравнение с 2001 г. (3.2%) този дял се е увеличил 1.6 пъти.

Броят на фактическите бракове в областта е 3 867. Сред градското население техният относителен дял е 6.1%, а сред населението в селата - 4.4%.

Младите хора все повече предпочитат съвместното съжителство, без да сключват граждански брак. От всички съжителства без брак близо 73.0% са сред младите възрастови групи от 20 до 39 години. С увеличаване на възрастта този дял намалява и сред лицата над 50-годишна възраст е 9.1%.

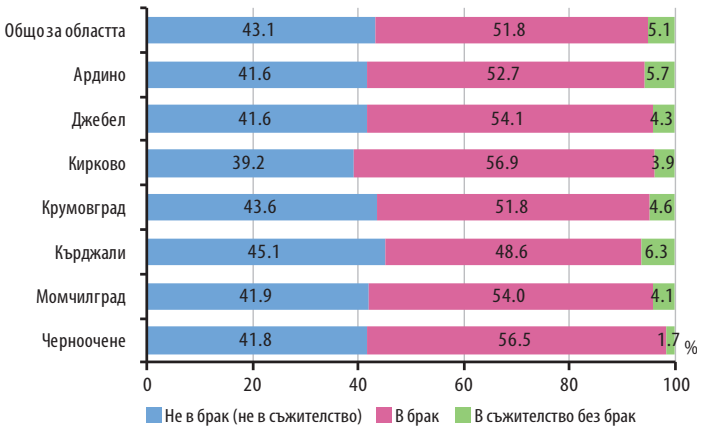
Най-висок е относителният дял на живеещите в съжителство без брак в общините Кърджали (6.3%) и Ардино (5.7%). Във всички останали общини този дял е по-нисък от средния за областта, но най-нисък е в община Черноочене (1.7%).

Фиг. 10. Структура на населението по фактическо семейно положение и възраст

Фиг. 11. Структура на населението по фактическо семейно положение и общини

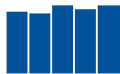

I. Население

7. Население по фактическо семейно положение, пол, местоживеене и общини

(Брой)

Общини Фактическо семейно положение	Общо			В т.ч. в градовете		
	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени
Общо за областта	152808	76029	76779	63367	30789	32578
Не в брак (не в съжителство)	65861	32934	32927	28344	13492	14852
В брак	79213	39225	39988	31187	15379	15808
В съжителство без брак	7734	3870	3864	3836	1918	1918
Ардино	11572	5760	5812	3493	1732	1761
Не в брак (не в съжителство)	4812	2402	2410	1483	738	745
В брак	6096	3026	3070	1776	877	899
В съжителство без брак	664	332	332	234	117	117
Джебел	8167	4138	4029	3093	1550	1543
Не в брак (не в съжителство)	3399	1770	1629	1324	678	646
В брак	4418	2193	2225	1627	801	826
В съжителство без брак	350	175	175	142	71	71
Кирково	21916	11001	10915	-	-	-
Не в брак (не в съжителство)	8599	4397	4202	-	-	-
В брак	12473	6182	6291	-	-	-
В съжителство без брак	844	422	422	-	-	-
Крумовград	17823	8997	8826	5070	2468	2602
Не в брак (не в съжителство)	7768	3997	3771	2178	1039	1139
В брак	9229	4587	4642	2768	1367	1401
В съжителство без брак	826	413	413	124	62	62
Кърджали	67460	33013	34447	43880	21147	22733
Не в брак (не в съжителство)	30451	14706	15745	20103	9396	10707
В брак	32787	16194	16593	20751	10238	10513
В съжителство без брак	4222	2113	2109	3026	1513	1513
Момчилград	16263	8223	8040	7831	3892	3939
Не в брак (не в съжителство)	6815	3547	3268	3256	1641	1615
В брак	8782	4342	4440	4265	2096	2169
В съжителство без брак	666	334	332	310	155	155
Черноочене	9607	4897	4710	-	-	-
Не в брак (не в съжителство)	4017	2115	1902	-	-	-
В брак	5428	2701	2727	-	-	-
В съжителство без брак	162	81	81	-	-	-

8. Население по юридическо и фактическо семейно положение и общини

(Брой)

Общини Юридическо семейно положение	Общо	Фактическо семейно положение		
		не в брак (не в съжителство)	в брак	в съжителство без брак
Общо за областта	152808	65861	79213	7734
Неженен/неомъжена	55368	49362	-	6006
Женен/омъжена	80473	216	79213	1044
Вдовец/вдовица	13423	13258	-	165
Разведен/разведена	3544	3025	-	519
Ардино	11572	4812	6096	664
Неженен/неомъжена	3803	3298	-	505
Женен/омъжена	6240	18	6096	126
Вдовец/вдовица	1304	1290	-	14
Разведен/разведена	225	206	-	19
Джебел	8167	3399	4418	350
Неженен/неомъжена	2950	2676	-	274
Женен/омъжена	4469	5	4418	46
Вдовец/вдовица	627	615	-	12
Разведен/разведена	121	103	-	18
Кирково	21916	8599	12473	844
Неженен/неомъжена	6948	6272	-	676
Женен/омъжена	12647	41	12473	133
Вдовец/вдовица	2126	2115	-	11
Разведен/разведена	195	171	-	24
Крумовград	17823	7768	9229	826
Неженен/неомъжена	6587	5959	-	628
Женен/омъжена	9379	9	9229	141
Вдовец/вдовица	1615	1593	-	22
Разведен/разведена	242	207	-	35
Кърджали	67460	30451	32787	4222
Неженен/неомъжена	26085	22877	-	3208
Женен/омъжена	33470	129	32787	554
Вдовец/вдовица	5595	5508	-	87
Разведен/разведена	2310	1937	-	373
Момчилград	16263	6815	8782	666
Неженен/неомъжена	5869	5284	-	585
Женен/омъжена	8823	10	8782	31
Вдовец/вдовица	1239	1229	-	10
Разведен/разведена	332	292	-	40
Черноочене	9607	4017	5428	162
Неженен/неомъжена	3126	2996	-	130
Женен/омъжена	5445	4	5428	13
Вдовец/вдовица	917	908	-	9
Разведен/разведена	119	109	-	10

Етнодемографски характеристики на населението

Самоопределение по етнос

Кърджали е областта с най-голям относителен дял на лицата от **турската етническа група** в страната. Към 1.02.2011 г. 86 527, или 66.2% от всички лица, доброволно декларирали етническата си принадлежност, са се самоопределили като част от нея.

Като част от **българската етническа общност** са се самоопределили 39 519 души, или 30.2% от населението на областта.

Ромският етнос е третият по численост в областта. Към 1.02.2011 г. той наброява 1 296 души, с относителен дял 1.0%.

Към **други етнически групи** са се самоопределили 753 души, или 0.6%.

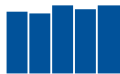
Лицата, които **не се самоопределят**, са 2 686, или 2.1% от отговорилите.

На доброволния въпрос за етническа принадлежност не са отговорили 22 027 лица, или 14.4% от населението в областта.

Населението от турската етническа общност преобладава във всички общини на областта. Най-висок е неговият дял в община Черноочене - 97.1%, а най-нисък - в община Кърджали (55.5%).

Кърджали е общината с най-голям дял на населението от българската етническа група в областта - 40.5%. Следват общините Кирково (35.4%) и Ардино (26.9%). С най-малък дял е община Черноочене - 2.3% от отговорилите.

Относителният дял на лицата, отговорили на доброволния въпрос за самоопределение по етнос, варира от 74.8% в община Кирково до 95.2% в община Черноочене.

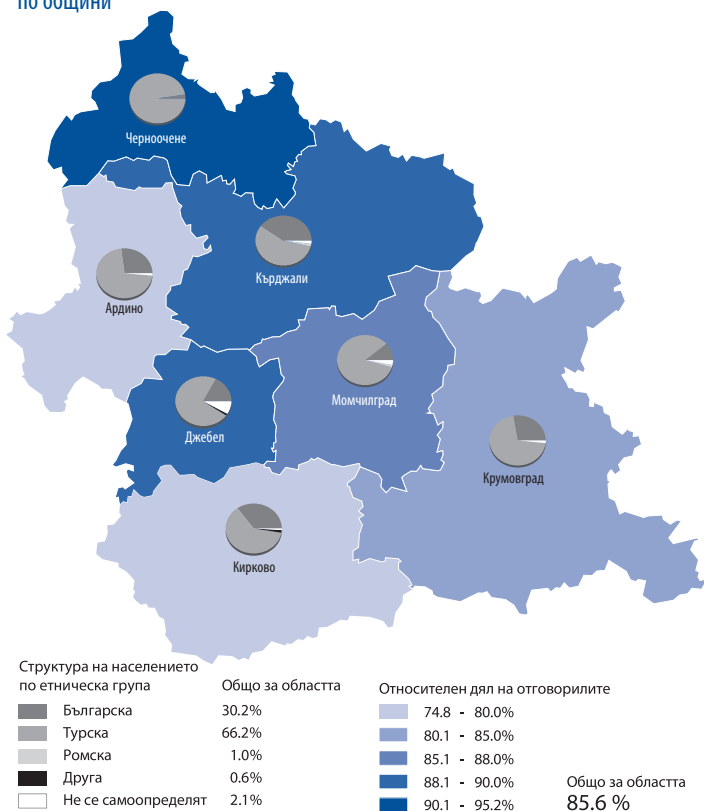
9. Население по етническа принадлежност и общини¹

(Брой)

Общини	Общо	В т.ч. отговорили	Етническа група					не се самоопределят
			българска	турска	ромска	друга		
Общо за областта	152808	130781	39519	86527	1296	753	2686	
Ардино	11572	9252	2488	6585	-	66	113	
Джебел	8167	7331	1245	5432	3	82	569	
Кирково	21916	16398	5808	10138	39	253	160	
Крумовград	17823	14485	3968	10161	36	97	223	
Кърджали	67460	59954	24285	33276	1013	225	1155	
Момчилград	16263	14211	1518	12049	205	25	414	
Черноочене	9607	9150	207	8886	-	5	52	

¹ По признака „етническа група“ са разпределени отговорилите на доброволния въпрос лица.

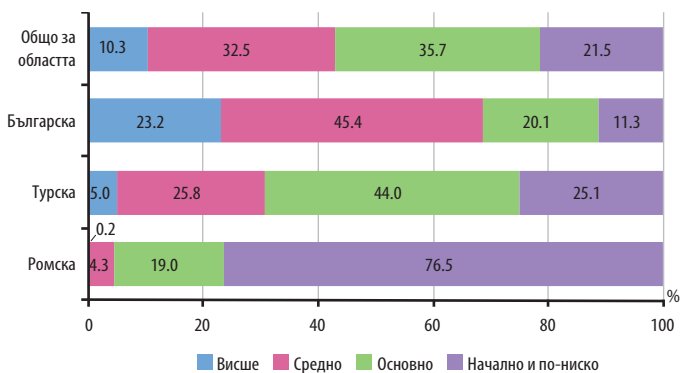
Фиг. 12. Лица, отговорили на въпроса за етническа принадлежност, по общини

Етническо самоопределение по степен на завършено образование и икономическа активност

Наблюдават се съществени различия в образователната структура на населението в област Кърджали по етническа принадлежност. Докато при самоопределилите се като българи на 7 и повече навършени години 68.6% са с високо образование (23.2% с висше и 45.4% със средно), то при населението от турската етническа група едва 30.8% са с високо образование (5.0% с висше и 25.8% със средно). Още по-негативни са данните за образователната структура за ромската етническа група, където едва 0.2% са със завършено висше образование, а всяко четвърто лице никога не е посещавало училище (23.9%).

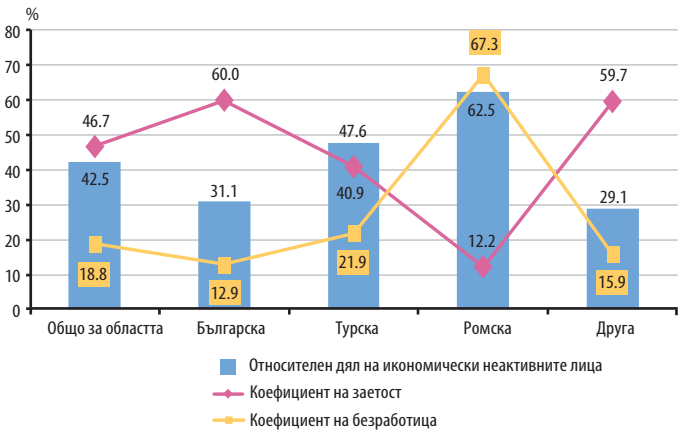
Фиг. 13. Структура на лицата на 7 и повече навършени години, отговорили на въпроса за етническа принадлежност, по степен на завършено образование

Налице са и значителни различия по отношение на участието на пазара на труда на лицата от различните етнически групи. Най-висока е заетостта във възрастовата група между 15 и 64 навършени години при българската етническа група с коефициент на заетост 60.0%. Коефициентът на безработица е най-висок сред лицата от ромската етническа група - 67.3%. При тях е регистриран и най-високият относителният дял на икономически неактивното население - 62.5%.

Фиг. 14. Коефициент на заетост и безработица и относителен дял на икономически неактивните лица по етническа принадлежност

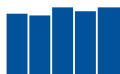

I. Население

10. Население на 7 и повече навършени години по етническа принадлежност, степен на завършено образование и общини¹

Общини Етническа група	Общо	Степен на завършено образование				Никога непосе- щавали училище	Деце (Брой)
		висше	средно	основно	начално и незавър- шено начално		
Общо за областта	142534	14719	46357	50849	25229	5069	311
<i>В т.ч. отговорили</i>	122679	13064	39331	44267	21266	4505	246
Българска	37616	8735	17092	7555	4037	153	44
Турска	80997	4076	20907	35647	16138	4045	184
Ромска	1064	..	46	202	552	254	..
Друга	730	..	305	217	86	5	..
Не се самоопределят	2272	135	981	646	453	48	9
Ардино	10962	691	3500	4275	2023	453	20
<i>В т.ч. отговорили</i>	8864	557	2672	3578	1645	400	12
Българска	2368	235	936	773	394	27	3
Турска	6334	310	1653	2764	1225	373	9
Ромска	-	-	-	-	-	-	-
Друга	63	7	21	23	12	-	-
Не се самоопределят	99	5	62	18	14	-	-
Джебел	7616	490	2196	3220	1376	312	22
<i>В т.ч. отговорили</i>	6854	446	1939	2926	1242	280	21
Българска	1152	..	490	329	185	..	..
Турска	5133	279	1206	2415	967	250	16
Ромска	3	-	..	..	-	..	..
Друга	79	9	..	..	18	..	-
Не се самоопределят	487	..	212	160	72	15	..
Кирково	20699	1150	5657	8810	4376	659	47
<i>В т.ч. отговорили</i>	15553	786	3966	7039	3170	560	32
Българска	5595	463	2040	1985	1043	55	9
Турска	9555	307	1765	4911	2065	485	22
Ромска	30	-	..	6	6	..	-
Друга	242	9	..	118	33	..	..
Не се самоопределят	131	7	80	19	23	..	..
Крумовград	16557	1113	4503	6531	3753	616	41
<i>В т.ч. отговорили</i>	13502	920	3372	5535	3076	570	29
Българска	3794	621	1515	1049	594	..	..
Турска	9382	264	1717	4403	2423	548	27
Ромска	34	-	-	7	19	..	..
Друга	94	14	37	30	12	..	..
Не се самоопределят	198	21	103	46	28	-	-

10. Население на 7 и повече навършени години по етническа принадлежност, степен на завършено образование и общини¹

(Продължение и край)

(Брой)

Общини Етническа група	Общо	Степен на завършено образование				Никога непосе- щавали училище	Дете
		висше	средно	основно	начално и незавър- шено начално		
Кърджали	62477	9607	23084	18559	9318	1772	137
<i>В т.ч. отговорили</i>	55936	8888	20732	16536	8120	1548	112
Българска	23060	6917	11313	3115	1651	37	27
Турска	30875	1849	8889	12958	5822	1281	76
Ромска	836	..	38	160	430	202	..
Друга	222	..	124	22	8	-	..
Не се самоопределят	943	53	368	281	209	28	4
Момчилград	15244	1229	4912	5750	2653	666	34
<i>В т.ч. отговорили</i>	13391	1057	4261	5095	2369	579	30
Българска	1447	349	719	245	125	6	3
Турска	11387	674	3385	4716	2047	541	24
Ромска	161	-	..	..	97	28	3
Друга	25	10	..	..	3	-	-
Не се самоопределят	371	24	143	103	97	4	-
Черноочене	8979	439	2505	3704	1730	591	10
<i>В т.ч. отговорили</i>	8579	410	2389	3558	1644	568	10
Българска	200	..	79	59	45	..	-
Турска	8331	393	2292	3480	1589	567	10
Ромска	-	-	-	-	-	-	-
Друга	5	-	5	-	-	-	-
Не се самоопределят	43	..	13	19	10	..	-

¹ По признака „етническа група“ са разпределени отговорилите на доброволния въпрос лица.

I. Население

11. Население на 15 - 64 навършени години по етническа принадлежност, икономическа активност и общини¹

Общини Етническа група	Общо	Икономически активни			Икономически неактивни
		общо	заети	безработни	
Общо за областта	105777	60746	49121	11625	45031
<i>В т.ч. отговорили</i>	90728	52201	42375	9826	38527
Българска	27164	18728	16303	2425	8436
Турска	60492	31719	24761	6958	28773
Ромска	801	300	98	202	501
Друга	585	415	349	66	170
Не се самоопределят	1686	1039	864	175	647
Ардино	7911	4391	3170	1221	3520
<i>В т.ч. отговорили</i>	6371	3430	2494	936	2941
Българска	1791	1021	761	260	770
Турска	4476	2335	1668	667	2141
Ромска	-	-	-	-	-
Друга	44	32	..	..	12
Не се самоопределят	60	42	..	..	18
Джебел	5813	2864	2260	604	2949
<i>В т.ч. отговорили</i>	5209	2569	2041	528	2640
Българска	916	528	408	120	388
Турска	3832	1768	1405	363	2064
Ромска	3	..	-	..	..
Друга	59	..	35	..	..
Не се самоопределят	399	232	193	39	167
Кирково	15176	7518	6203	1315	7658
<i>В т.ч. отговорили</i>	11431	5678	4650	1028	5753
Българска	4139	2335	1975	360	1804
Турска	6991	3159	2524	635	3832
Ромска	23	7	..	..	16
Друга	193	132	109	23	61
Не се самоопределят	85	45	..	..	40
Крумовград	11944	7242	5910	1332	4702
<i>В т.ч. отговорили</i>	9693	5718	4681	1037	3975
Българска	2684	1844	1569	275	840
Турска	6758	3696	2957	739	3062
Ромска	23	19	19	-	4
Друга	75	48	37	11	27
Не се самоопределят	153	111	99	12	42

11. Население на 15 - 64 навършени години по етническа принадлежност, икономическа активност и общини¹

(Продължение и край)

(Брой)

Общини Етническа група	Общо	Икономически активни			Икономически неактивни
		общо	заети	безработни	
Кърджали	46864	28942	23904	5038	17922
<i>В т.ч. отговорили</i>	41718	25984	21616	4368	15734
Българска	16398	12161	10876	1285	4237
Турска	23825	12991	10213	2778	10834
Ромска	627	260	64	196	367
Друга	189	148	129	19	41
Не се самоопределят	679	424	334	90	255
Момчилград	11537	6526	5249	1277	5011
<i>В т.ч. отговорили</i>	10068	5702	4558	1144	4366
Българска	1147	796	682	114	351
Турска	8500	4718	3711	1007	3782
Ромска	125	..	..	..	..
Друга	20	..	..	..	..
Не се самоопределят	276	..	144	..	..
Черноочене	6532	3263	2425	838	3269
<i>В т.ч. отговорили</i>	6238	3120	2335	785	3118
Българска	89	43	32	11	46
Турска	6110	3052	2283	769	3058
Ромска	-	-	-	-	-
Друга	5	..	..	..	..
Не се самоопределят	34	..	..	..	..

¹ По признака „етническа група“ са разпределени отговорилите на доброволния въпрос лица.

Майчин език

Турският е майчин език за 86 743 души в област Кърджали, или за 66.4%, българският - за 39 984 души, или за 30.6%, ромският - за 1 191 души, или за 0.9% от отговорилите на доброволния въпрос.

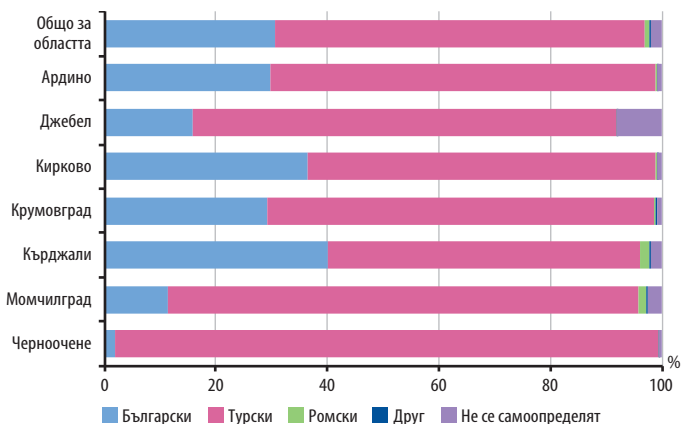
Най-висок е делът на лицата, за които майчин език е турският, в общините Черноочене (97.4%) и Момчилград (84.6%).

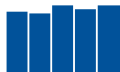
Относителният дял на лицата, посочили българския език като майчин, е най-висок в община Кърджали - 40.2%. Следват Кирково (36.5%), Ардино (29.7%) и Крумовград (29.2%).

Делът на лицата, които не са самоопределили майчиния си език в областта, е 1.9%.

На доброволния въпрос за майчин език не са отговорили 14.5% от преброените лица в областта.

Фиг. 15. Структура на лицата, отговорили на въпроса за майчин език, по общини

12. Население по майчин език и общини¹

(Брой)

Общини	Общо	В т.ч. отговори	Майчин език				
			български	турски	ромски	друг	не се самоопределят
Общо за областта	152808	130685	39984	86743	1191	300	2467
Ардино	11572	9499	2824	6582	..	..	89
Джебел	8167	7166	1141	5441	3	10	571
Кирково	21916	16408	5990	10250	38	12	118
Крумовград	17823	14619	4270	10162	23	51	113
Кърджали	67460	59636	23981	33373	924	207	1151
Момчилград	16263	14214	1605	12027	199	16	367
Черноочене	9607	9143	173	8908	..	..	58

¹ По признака „майчин език“ са разпределени отговорилите на доброволния въпрос лица.

Вероизповедание

Лицата, самоопределили се към източноправославното християнско вероизповедание, в област Кърджали са 23 916 души, или 20.4% от отговорилите на въпроса.

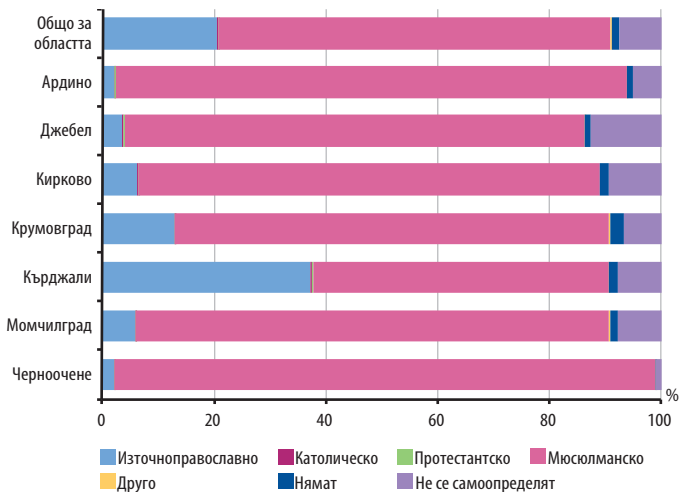
Католическо вероизповедание са посочили 263 души, протестантско - 223 души, или по 0.2%.

Преобладаващата част от преброяеното население в областта има мюсюлманско вероизповедание - 82 227 души, или 70.1% от отговорилите на доброволния въпрос.

Други вероизповедания са посочили 77 души, или 0.1%. Нямаат вероизповедание 1 726 лица (1.5%) и 8 800 (7.5%) не се самоопределят.

Делът на неотговорилите лица в област Кърджали е 23.3%.

Фиг. 16. Структура на лицата, отговорили на въпроса за вероизповедание, по общини

13. Население по вероизповедание и общини¹

(Брой)

Общини	Общо	В т.ч. отговорили	Вероизповедание						
			източно-православно	католическо	протестантско	мюсюлманско	друго	нямат	не се самоопределят
Общо за областта	152808	117232	23916	263	223	82227	77	1726	8800
Ардино	11572	7703	161	14	..	7039	..	82	400
Джебел	8167	6563	233	11	..	5401	..	64	832
Кирково	21916	14378	888	38	9	11853	-	242	1348
Крумовград	17823	13403	1721	15	12	10408	4	324	919
Кърджали	67460	53867	19982	166	173	28463	67	822	4194
Момчилград	16263	12919	750	12	..	10953	..	187	1014
Черноочене	9607	8399	181	7	..	8110	..	5	93

¹ По признака „вероизповедание“ са разпределени отговорилите на доброволния въпрос лица.

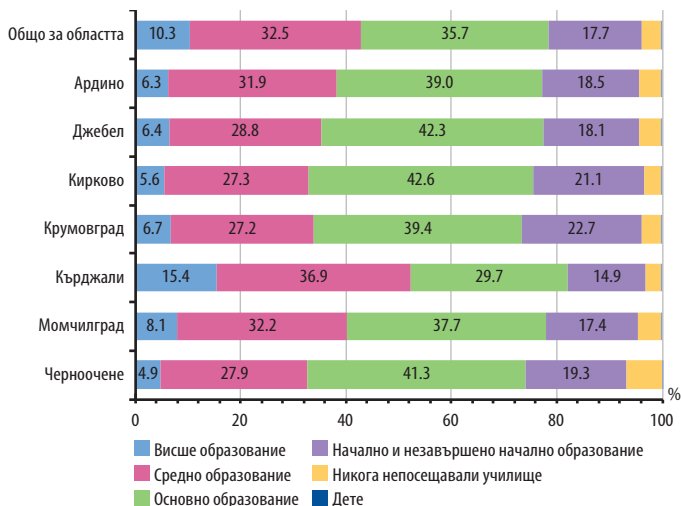
Образование

Образователната структура на населението на 7 и повече навършени години значително се подобрява през 2011 г. в сравнение с предходните години, следвайки ясно изразената тенденция на увеличаване на броя и дела на населението с висше и средно образование при същевременно намаляване на броя на лицата с основно и по-ниско образование.

Към 1.02.2011 г. броят на лицата с висше образование в област Кърджали е 14 719 души, или всеки десети (10.3%) е висшист, а завършилите средно образование са 46 357 (32.5%). Делът на лицата с начално и по-ниско образование е 21.5%.

Значителни са и различията в образователната структура по местоживеене - почти две трети от жителите на градовете (63.2%) са със завършено най-малко средно образование, докато за жителите на селата този дял е 28.6%.

Фиг. 17. Структура на населението на 7 и повече навършени години по степен на завършено образование и общини

14. Население на 7 и повече навършени години по степен на завършено образование, местоживеене и общини

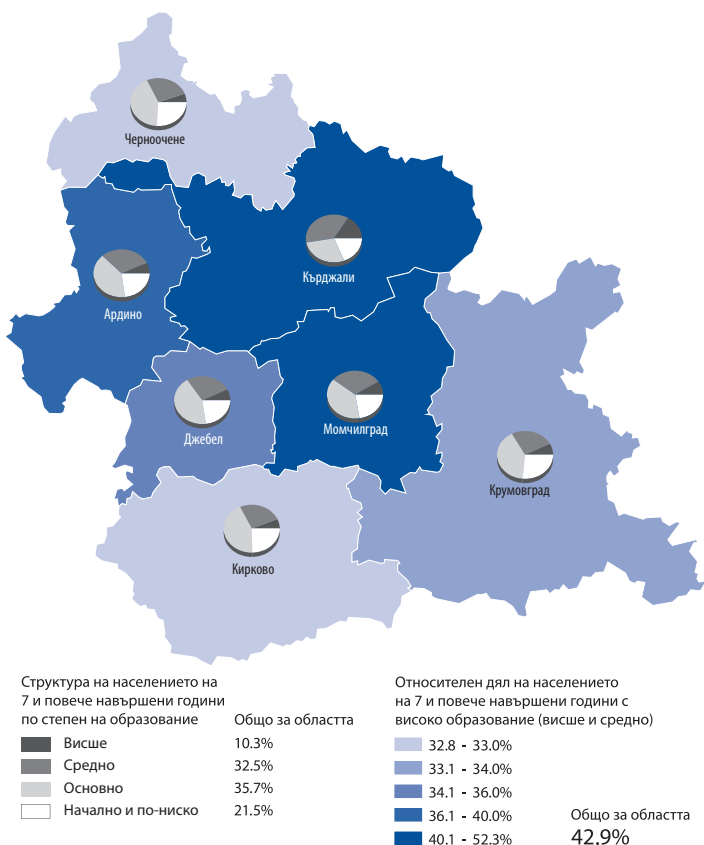
(Брой)

Общини Местоживеене	Общо	Степен на завършено образование				Никога непосе- щавали учили- ще	Дете
		висше	средно	основно	начално и незавър- шено начално		
Общо за областта	142534	14719	46357	50849	25229	5069	311
В градовете	58762	11596	25532	13715	6967	823	129
В селата	83772	3123	20825	37134	18262	4246	182
Ардино	10962	691	3500	4275	2023	453	20
В градовете	3249	434	1315	1027	394	70	9
В селата	7713	257	2185	3248	1629	383	11
Джебел	7616	490	2196	3220	1376	312	22
В градовете	2862	341	1081	976	381	76	7
В селата	4754	149	1115	2244	995	236	15
Кирково	20699	1150	5657	8810	4376	659	47
В градовете	-	-	-	-	-	-	-
В селата	20699	1150	5657	8810	4376	659	47
Крумовград	16557	1113	4503	6531	3753	616	41
В градовете	4752	830	2220	1094	561	38	9
В селата	11805	283	2283	5437	3192	578	32
Кърджали	62477	9607	23084	18559	9318	1772	137
В градовете	40616	8925	17738	8592	4781	490	90
В селата	21861	682	5346	9967	4537	1282	47
Момчилград	15244	1229	4912	5750	2653	666	34
В градовете	7283	1066	3178	2026	850	149	14
В селата	7961	163	1734	3724	1803	517	20
Черноочене	8979	439	2505	3704	1730	591	10
В градовете	-	-	-	-	-	-	-
В селата	8979	439	2505	3704	1730	591	10

I. Население

Най-образовани са жителите на община Кърджали, където 15.4% от населението на 7 и повече навършени години са с висше образование, следвана от община Момчилград (8.1%). С най-неблагоприятна образователна структура по отношение на дела на лицата с висше образование са общините Черноочене (4.9%) и Кирково (5.6%).

Фиг. 18. Население на 7 и повече навършени години по степен на завършено образование и общини

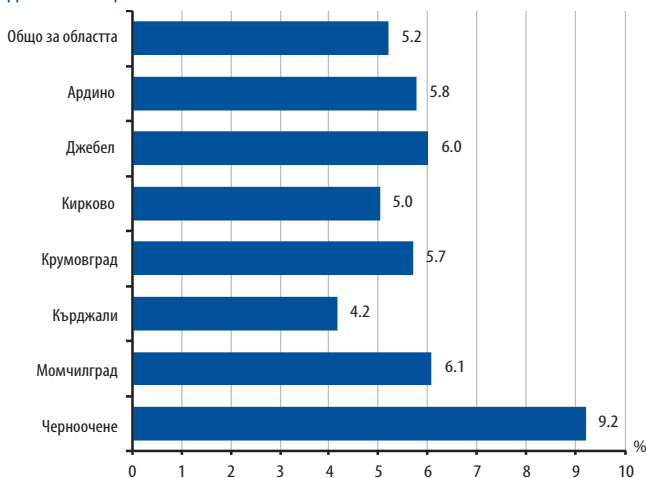

Грамотност

При последното преброяване относителният дял на неграмотните лица (неумението да се чете или пише) в област Кърджали е 5.2% от населението на 9 и повече навършени години. Неграмотните жени са със значително по-висок относителен дял (7.5%) в сравнение с мъжете (2.9%).

С най-нисък относителен дял на неграмотното население в областта е община Кърджали (4.2%). Най-неблагоприятно по отношение на грамотността е положението в община Черноочене, където относителният дял на неграмотните е 9.2%, или всеки единадесети е неграмотен, следвана от общините Момчилград (6.1%) и Джебел (6.0%).

Фиг. 19. Относителен дял на неграмотните лица на 9 и повече навършени години по общини

15. Грамотност на населението на 9 и повече навършени години по пол и общини

(Брой)

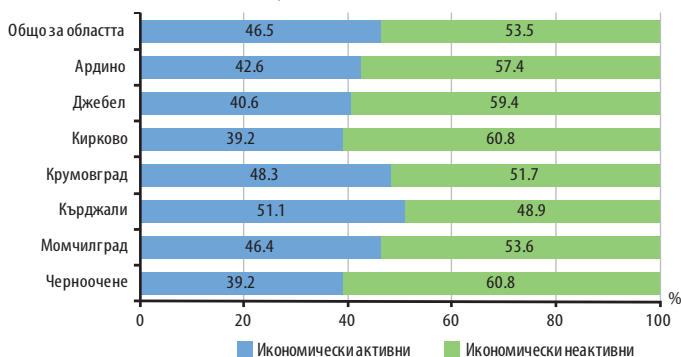
Общини	Общо	В т.ч. жени	Грамотни		Неграмотни	
			общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени
Общо за областта	139855	70428	132556	65173	7299	5255
Ардино	10792	5436	10168	4934	624	502
Джебел	7484	3698	7033	3369	451	329
Кирково	20363	10137	19338	9420	1025	717
Крумовград	16207	8035	15282	7392	925	643
Кърджали	61222	31406	58673	29623	2549	1783
Момчилград	14966	7410	14054	6724	912	686
Черноочене	8821	4306	8008	3711	813	595

Икономическа активност

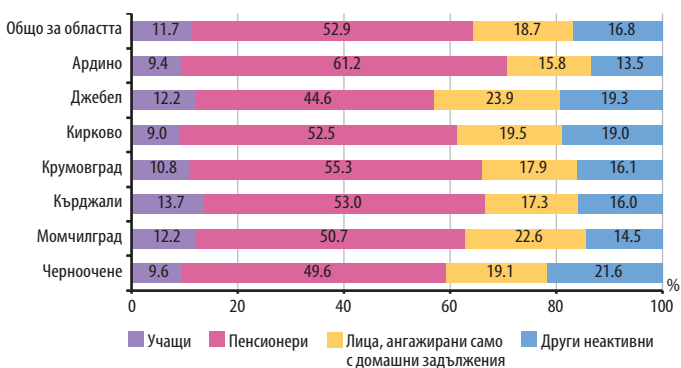
Икономически активното население обхваща всички лица на 15 и повече навършени години, които са заети или безработни. Въпросите за икономическата активност на лицата се отнасят до положението им на пазара на труда през седмицата, предхождаща датата на преброяването.

Към 1.02.2011 г. в област Кърджали има 61 210 икономически активни лица, или 46.5% от населението на възраст 15 и повече навършени години. От всички икономически активни лица 32 392 са мъже (52.9%), а 28 818 - жени (47.1%). Икономически неактивните лица на 15 и повече години са 70 372, от които 32 756 са мъже (46.5%), а 37 616 - жени (53.5%).

Фиг. 20. Структура на населението на 15 и повече навършени години по икономическа активност и общини

Фиг. 21. Структура на икономически неактивните лица на възраст 15 и повече навършени години по общини

16. Население на 15 и повече навършени години по икономическа активност, пол и общини

(Брой)

Общини	Общо	Икономически активни			Икономически неактивни		
		общо	мъже	жени	общо	мъже	жени
Общо за областта	131582	61210	32392	28818	70372	32756	37616
Ардино	10335	4405	2366	2039	5930	2745	3185
Джебел	7083	2876	1591	1285	4207	1989	2218
Кирково	19253	7544	4033	3511	11709	5600	6109
Крумовград	15085	7283	3996	3287	7802	3586	4216
Кърджали	57322	29264	15140	14124	28058	12703	15355
Момчилград	14139	6561	3528	3033	7578	3604	3974
Черноочене	8365	3277	1738	1539	5088	2529	2559

17. Икономически неактивни лица на 15 и повече навършени години по общини

(Брой)

Общини	Общо	Икономически неактивни лица			
		учащи и неработещи	пенсионери	лица, ангажирани само с до- машни или семејни за- дължения	други неактивни
Общо за областта	70372	8212	37205	13165	11790
Ардино	5930	559	3631	938	802
Джебел	4207	512	1878	1006	811
Кирково	11709	1049	6147	2287	2226
Крумовград	7802	842	4312	1393	1255
Кърджали	28058	3836	14867	4858	4497
Момчилград	7578	924	3844	1711	1099
Черноочене	5088	490	2526	972	1100

При сравнения и анализ на пазара на труда най-често се изчисляват показатели за възрастовата група 15 - 64 години.

Към 1.02.2011 г. в област Кърджали има 60 746 икономически активни лица на възраст между 15 и 64 години. Относителна мярка за степента на участие на населението в пазара на труда е коефициентът на икономическа активност, изчислен като отношение на броя на икономически активните лица към населението във възрастовата група 15- 64 навършени години. Общо за областта коефициен-

тът на икономическа активност е 57.4% (59.2% за мъжете и 55.5% за жените).

От общия брой на икономически активните лица към 1.02.2011 г. на възраст 15 - 64 години 49 121 са заети, а 11 625 - безработни. От всички заети лица 25 070 са мъже (51.0%), а 24 051 - жени (49.0%). От всички безработни лица в края на януари 2011 г. мъжете са 60.3%, а жените - 39.7%.

Към 1.02.2011 г. коефициентът на заетост, изчислен като отношение на броя на заетите лица към населението във възрастовата група 15 - 64 навършени години, е 46.4%. Коефициентът на заетост при мъжете е по-нисък от този при жените - съответно 46.3% и 46.6%. Коефициентът на безработица, изчислен като отношение на броя на безработните лица към икономически активното население във възрастовата група 15 - 64 навършени години, е 19.1% общо за област Кърджали - съответно 21.8% за мъжете и 16.1% за жените.

18. Икономически активни лица на 15 - 64 навършени години по пол и общини

(Брой)

Общини	Общо	Заети			Безработни		
		общо	мъже	жени	общо	мъже	жени
Общо за областта	60746	49121	25070	24051	11625	7007	4618
Ардино	4391	3170	1596	1574	1221	757	464
Джебел	2864	2260	1187	1073	604	396	208
Кирково	7518	6203	3190	3013	1315	824	491
Крумовград	7242	5910	3142	2768	1332	822	510
Кърджали	28942	23904	12088	11816	5038	2851	2187
Момчилград	6526	5249	2702	2547	1277	796	481
Черноочене	3263	2425	1165	1260	838	561	277

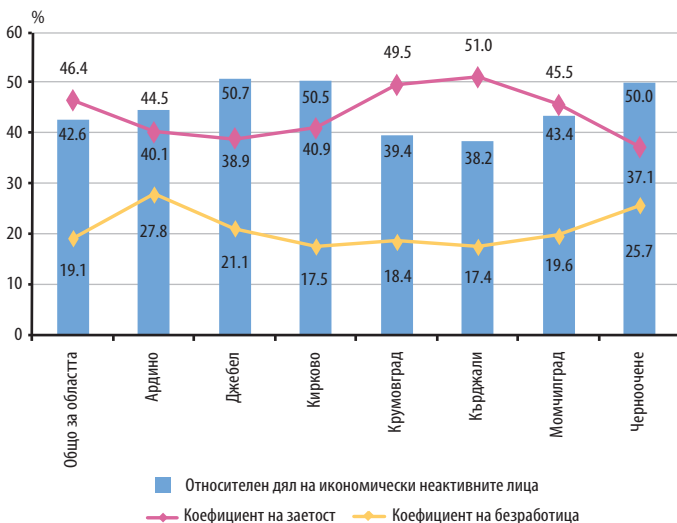

С най-висок коефициент на икономическа активност е община Кърджали - 61.8%, или с 4.3 процентни пункта по-висок от този за областта, следвана от община Крумовград (60.6%). Най-нисък е коефициентът на икономическа активност в община Джебел (49.3%), където е най-висок относителният дял на икономически неактивните лица - 50.7%.

Най-висок е коефициентът на заетост в община Кърджали - 51.0%, или с 4.6 процентни пункта по-висок от този за областта. Най-нисък коефициент на заетост има в общините Черноочене (37.1%) и Джебел (38.9%).

Най-ниска е безработицата сред лицата между 15 и 64 навършени години в общините Кърджали (17.4%) и Кирково (17.5%), а най-висока безработица има в общините Ардино (27.8%), Черноочене (25.7%) и Джебел (21.1%).

Фиг. 22. Коефициент на заетост и безработица и относителен дял на икономически неактивните лица по общини

Лица с увреждания

Към 1.02.2011 г. призната трайно намалена работоспособност или степен на увреждане имат 4 723 души в област Кърджали. От тях 115 са деца и 4 608 - лица на 16 и повече навършени години. Относителният дял на децата с увреждания е 1.29% от децата, за които е отговорено на доброволния въпрос. При лицата на 16 и повече години 7.3% от отговорилите преброени лица в областта са с увреждания.

Намалената работоспособност, респ. степента на увреждане се определя в проценти спрямо възможностите на здравия човек.

Сред лицата на 16 и повече навършени години с увреждания най-голям е дялът на лицата със загубена работоспособност или степен на увреждане от 71 до 90% - 1 801 души, или 39.1%. С трайно намалена работоспособност или степен на увреждане от 50 до 70% към критичния момент на преброяването са 1 300 души в областта, или 28.2%. Лицата с най-висока степен на загубена работоспособност - над 90%, са 979, или 21.2%. Най-нисък е дялът на тези с намалена работоспособност до 50% - 528, или 11.5%.

Неотговорилите на доброволния въпрос лица на 16 и повече навършени години в област Кърджали са 66 729, или 51.3% от съответното население. Отговор не е посочен от родителите или упълномощените лица в колективните домакинства за 13 882 деца, или 60.9%.

19. Население на 16 и повече навършени години със и без трайно намалена работоспособност или степен на увреждане по общини¹

(Брой)

Общини	Общо	В т.ч. отговорили	Трайно намалена работоспособност или степен на увреждане				
			няма	до 50%	от 50 до 70% (III група)	от 71 до 90% (II група)	над 90% (I група)
Общо за областта	130027	63298	58690	528	1300	1801	979
Ардино	10236	3223	2809	35	148	153	78
Джебел	6968	2115	1902	16	64	88	45
Кирково	19032	10421	9931	74	169	155	92
Крумовград	14908	7411	6970	54	111	174	102
Кърджали	56637	29512	27094	281	586	1014	537
Момчилград	13978	7126	6753	38	136	130	69
Черноочене	8268	3490	3231	30	86	87	56

¹ По признака „трайно намалена работоспособност или степен на увреждане“ са разпределени отговорилите на доброволния въпрос лица.

II. ДОМАКИНСТВА

Домакинства

Преброяванията на населението и жилищния фонд са единственият източник за осигуряване на изчерпателна и детайлна информация за броя и структурата на домакинствата и на семействата в тях.

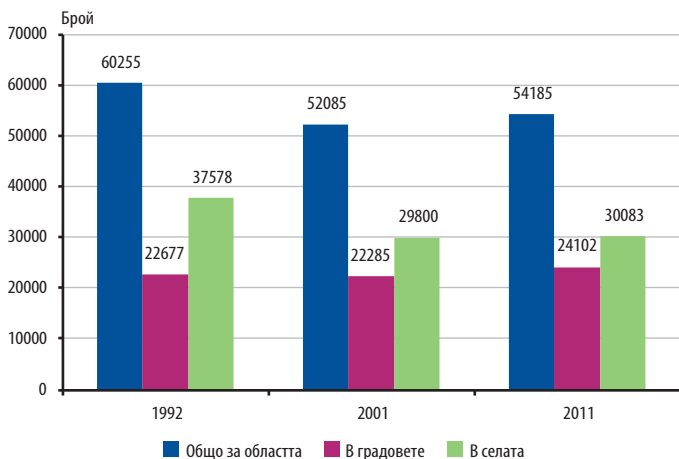
Към 1.02.2011 г. в област Кърджали са преброени 54 185 домакинства, в които живеят 151 861 лица. Повече от половината (55.5%) от домакинствата живеят в селата на областта.

1. Домакинства по местоживеене, лица в домакинствата и среден брой членове в едно домакинство

Местоживеене	Домакинства	Лица	Среден брой членове в едно домакинство
Общо за областта	54185	151861	2.8
В градовете	24102	62697	2.6
В селата	30083	89164	3.0

Между последните две преброявания домакинствата в областта нарастват с 2 100, а населението, живеещо в тях намалява с 10 132 лица. Средната численост на едно домакинство намалява от 3.1 лица през 2001 г. на 2.8 лица през 2011 година.

Фиг. 1. Домакинства по местоживеене и години на преброяванията

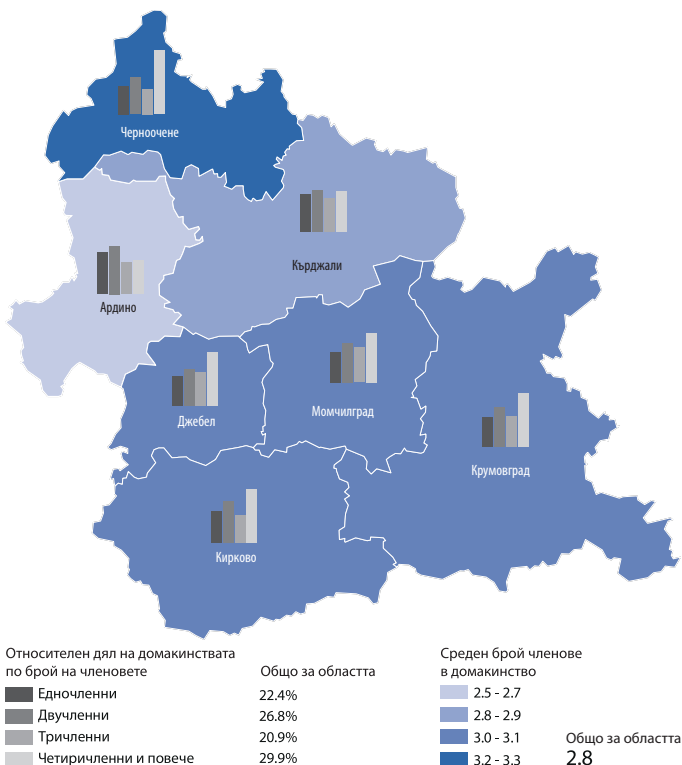
Брой на членовете в домакинството

Почти половината домакинства (49.2%) в областта са образувани от едно или две лица. Данните сочат по-силно изразено нарастване в абсолютния брой и относителния дял на едночленните домакинства - от 7 484 (14.4%) през 2001 г. на 12 158 (22.4%) през 2011 година.

Най-висок е относителният дял на домакинствата с едно лице в община Ардино (26.9%), а най-нисък - в община Черноочене (18.3%).

Многочленните домакинства (с четири и повече лица) са 29.8% от всички домакинства в областта. С най-голям относителен дял на многочленни домакинства е община Черноочене (41.2%), а с най-малък - община Кърджали (26.6%).

Фиг. 2. Домакинства по брой на членовете и общини

II. Домакинства

2. Домакинства по брой на членовете, вид на домакинствата и общини

(Брой)

Общини	Общо	Вид на домакинствата				
		домакинство - семейство	домакинство от едно семейство с други лица	много-семейни домакинства	домакинства от лица, необразоващи семейство	едночленно домакинство
Общо за областта	54185	30390	5505	4898	1234	12158
Едночленни	12158	х	х	х	х	12158
Двучленни	14525	13531	х	х	994	х
Тричленни	11314	9375	1784	х	155	х
Четиричленни	9234	6776	1719	694	45	х
Петчленни	3913	562	1547	1776	28	х
Шестчленни и повече	3041	146	455	2428	12	х
Ардино	4669	2744	360	225	84	1256
Едночленни	1256	х	х	х	х	1256
Двучленни	1455	1386	х	х	69	х
Тричленни	946	773	163	х	10	
Четиричленни	679	543	93	39	4	х
Петчленни	231	36	91	103	1	х
Шестчленни и повече	102	6	13	83	-	х
Джебел	2757	1637	252	294	43	531
Едночленни	531	х	х	х	х	531
Двучленни	655	621	х	х	34	х
Тричленни	604	519	77	х	8	х
Четиричленни	597	463	86	47	1	х
Петчленни	215	26	77	112	-	х
Шестчленни и повече	155	8	12	135	-	х
Кирково	7355	3738	871	1107	132	1507
Едночленни	1507	х	х	х	х	1507
Двучленни	1965	1855	х	х	110	х
Тричленни	1329	1066	249	х	14	х
Четиричленни	1192	751	312	124	5	х
Петчленни	776	53	267	453	3	х
Шестчленни и повече	586	13	43	530	-	х
Кривопаланкско	5932	3338	757	568	114	1155
Едночленни	1155	х	х	х	х	1155
Двучленни	1544	1453	х	х	91	х
Тричленни	1179	944	221	х	14	х
Четиричленни	1096	794	219	79	4	х
Петчленни	516	102	211	198	5	х
Шестчленни и повече	442	45	106	291	-	х

2. Домакинства по брой на членовете, вид на домакинствата и общини

(Продължение и край)

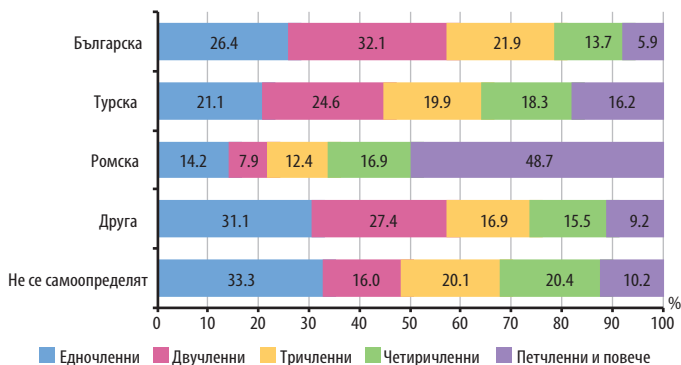
(Брой)

Общини	Общо	Вид на домакинствата				
		домакинство - семейство	домакинство от едно семейство с други лица	много-семеини домакинства	домакинства от лица, необразовани семейства	едночленно домакинство
Кърджали	25006	14377	2318	1565	670	6076
Едночленни	6076	x	x	x	x	6076
Двучленни	6786	6250	x	x	536	x
Тричленни	5517	4628	802	x	87	x
Четиричленни	4216	3186	723	280	27	x
Петчленни	1388	250	594	531	13	x
Шестчленни и повече	1023	63	199	754	7	x
Момчилград	5526	3155	603	552	121	1095
Едночленни	1095	x	x	x	x	1095
Двучленни	1413	1321	x	x	92	x
Тричленни	1254	1062	177	x	15	x
Четиричленни	957	708	169	77	3	x
Петчленни	449	57	186	200	6	x
Шестчленни и повече	358	7	71	275	5	x
Черноочене	2940	1401	344	587	70	538
Едночленни	538	x	x	x	x	538
Двучленни	707	645	x	x	62	x
Тричленни	485	383	95	x	7	x
Четиричленни	497	331	117	48	1	x
Петчленни	338	38	121	179	-	x
Шестчленни и повече	375	4	11	360	-	x

Етническа принадлежност на главата на домакинството

Разпределението на домакинствата според посочената етническа принадлежност на главата на домакинството е, както следва: в 16 414 домакинства (34.5%) главата на домакинството се самоопределя към българската етническа група, в 29 715 домакинства (62.5%) - към турската етническа група, а в 267 домакинства (0.6%) - към ромския етнос. В 6 668 домакинства (12.3%) главата на домакинството не е отговорил на въпроса за етническа принадлежност.

Фиг. 3. Структура на домакинствата по посочена етническа принадлежност на главата на домакинството и брой на членовете

3. Домакинства по брой на членовете, посочена етническа принадлежност на главата на домакинството и общини¹

(Брой)

Общини	Общо	В т.ч. отговори	Етническа група на главата на домакинството				
			българска	турска	ромска	друга	не се самоопределят
Общо за областта	54185	47517	16414	29715	267	296	825
Едночленни	12158	11026	4341	6280	38	92	275
Двучленни	14525	12807	5272	7301	21	81	132
Тричленни	11314	9750	3589	5912	33	50	166
Четиричленни	9234	7932	2250	5423	45	46	168
Петчленни	3913	3388	637	2641	48	15	47
Шестчленни и повече	3041	2614	325	2158	82	12	37
Ардино	4669	3865	1041	2744	-	23	57
Едночленни	1256	1051	279	727	-	1	44
Двучленни	1455	1210	361	836	-	9	4
Тричленни	946	780	181	591	-	5	3
Четиричленни	679	557	143	405	-	4	5
Петчленни	231	188	48	138	-	1	1
Шестчленни и повече	102	79	29	47	-	3	-
Джебел	2757	2532	423	1913	-	31	165
Едночленни	531	496	77	394	-	9	16
Двучленни	655	608	104	458	-	11	35
Тричленни	604	564	96	412	-	6	50
Четиричленни	597	535	98	384	-	3	50
Петчленни	215	196	29	157	-	1	9
Шестчленни и повече	155	133	19	108	-	1	5
Кирково	7355	5561	2108	3287	9	87	70
Едночленни	1507	1206	443	699	1	16	47
Двучленни	1965	1432	647	755	2	25	3
Тричленни	1329	962	390	547	1	17	7
Четиричленни	1192	900	350	528	1	13	8
Петчленни	776	610	171	424	3	11	1
Шестчленни и повече	586	451	107	334	1	5	4
Крумовеград	5932	4922	1539	3267	8	37	71
Едночленни	1155	1002	321	653	1	5	22
Двучленни	1544	1250	494	738	-	11	7
Тричленни	1179	952	337	594	1	5	15
Четиричленни	1096	911	248	631	-	13	19
Петчленни	516	422	86	326	3	1	6
Шестчленни и повече	442	385	53	325	3	2	2

II. Домакинства

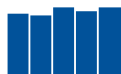
3. Домакинства по брой на членовете, посочена етническа принадлежност на главата на домакинството и общини¹

(Продължение и край)

(Брой)

Общини	Общо	В т.ч. отговори	Етническа група на главата на домакинството				
			българска	турска	ромска	друга	не се самоопределят
Кърджали	25006	22857	10592	11607	221	107	330
Едночленни	6076	5735	3025	2499	33	57	121
Двучленни	6786	6336	3442	2792	19	24	59
Тричленни	5517	4922	2429	2391	28	15	59
Четиричленни	4216	3721	1309	2301	39	9	63
Петчленни	1388	1247	280	911	39	1	16
Шестчленни и повече	1023	896	107	713	63	1	12
Момчилград	5526	4956	607	4189	29	9	122
Едночленни	1095	1017	143	845	3	2	24
Двучленни	1413	1284	183	1077	-	1	23
Тричленни	1254	1109	150	923	3	2	31
Четиричленни	957	835	99	708	5	4	19
Петчленни	449	401	22	364	3	-	12
Шестчленни и повече	358	310	10	272	15	-	13
Черноочене	2940	2824	104	2708	-	2	10
Едночленни	538	519	53	463	-	2	1
Двучленни	707	687	41	645	-	-	1
Тричленни	485	461	6	454	-	-	1
Четиричленни	497	473	3	466	-	-	4
Петчленни	338	324	1	321	-	-	2
Шестчленни и повече	375	360	-	359	-	-	1

¹ По признака „етническа група“ са разпределени домакинствата, на които главата на домакинството е отговорил на доброволния въпрос.

Образование на главата на домакинството

Община Кърджали е с най-висок относителен дял на домакинствата, в които главата на домакинството има висше образование (16.2%), следвана от община Момчилград (7.7%). Тези две общини са и с най-висок дял на домакинствата, в които главата на домакинството е със средно образование - съответно 44.5% и 36.0%. Най-висок е дялът на домакинствата, в които главата на домакинството е с начално и незавършено начално образование, в община Кирково - 19.9%.

4. Домакинства по брой на членовете, образование на главата на домакинството и общини

Общини	Общо	Степен на образование на главата на домакинството				Никога непосещавали училище
		висше	средно	основно	начално и незавършено начално	
Общо за областта	54185	5818	20192	18524	7386	2265
Едночленни	12158	1293	3768	3340	2603	1154
Двучленни	14525	1905	4879	4931	2266	544
Тричленни	11314	1486	5238	3601	813	176
Четиричленни	9234	873	4364	3282	571	144
Петчленни	3913	178	1233	1839	542	121
Шестчленни и повече	3041	83	710	1531	591	126
Ардино	4669	257	1529	1786	855	242
Едночленни	1256	50	245	381	428	152
Двучленни	1455	76	417	642	266	54
Тричленни	946	72	410	356	84	24
Четиричленни	679	47	339	248	40	5
Петчленни	231	10	85	101	28	7
Шестчленни и повече	102	2	33	58	9	-
Джебел	2757	153	835	1170	482	117
Едночленни	531	17	88	177	179	70
Двучленни	655	39	162	277	146	31
Тричленни	604	51	234	257	59	3
Четиричленни	597	35	257	259	41	5
Петчленни	215	10	59	116	27	3
Шестчленни и повече	155	1	35	84	30	5

II. Домакинства

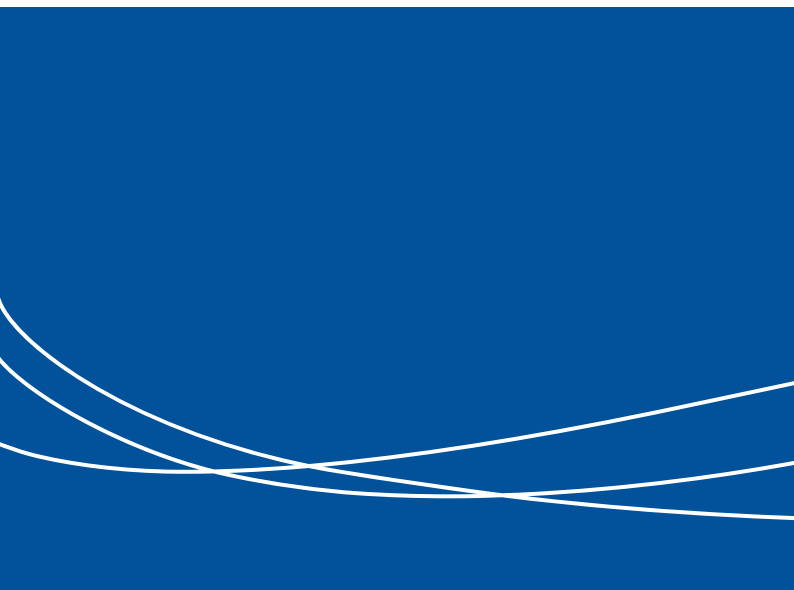
4. Домакинства по брой на членовете, образование на главата на домакинството и общини

(Продължение и край)

(Брой)

Общини	Общо	Степен на образование на главата на домакинството				Никога непосещавали училище
		висше	средно	основно	начално и незавършено начално	
Кирково	7355	395	2047	3171	1465	277
Едночленни	1507	67	265	467	548	160
Двучленни	1965	130	442	894	437	62
Тричленни	1329	80	516	553	162	18
Четиричленни	1192	54	497	526	102	13
Петчленни	776	42	207	406	110	11
Шестчленни и повече	586	22	120	325	106	13
Крумовград	5932	424	1889	2286	1064	269
Едночленни	1155	85	262	335	330	143
Двучленни	1544	129	421	596	336	62
Тричленни	1179	106	512	425	117	19
Четиричленни	1096	78	469	447	86	16
Петчленни	516	16	142	259	86	13
Шестчленни и повече	442	10	83	224	109	16
Кърджали	25006	4041	11129	6944	2122	770
Едночленни	6076	986	2550	1500	686	354
Двучленни	6786	1365	2856	1721	650	194
Тричленни	5517	1022	2841	1361	231	62
Четиричленни	4216	560	2134	1278	186	58
Петчленни	1388	80	485	605	171	47
Шестчленни и повече	1023	28	263	479	198	55
Момчилград	5526	423	1992	1976	828	307
Едночленни	1095	68	270	335	273	149
Двучленни	1413	124	420	533	261	75
Тричленни	1254	131	574	429	92	28
Четиричленни	957	79	473	316	64	25
Петчленни	449	10	163	195	65	16
Шестчленни и повече	358	11	92	168	73	14
Черноочене	2940	125	771	1191	570	283
Едночленни	538	20	88	145	159	126
Двучленни	707	42	161	268	170	66
Тричленни	485	24	151	220	68	22
Четиричленни	497	20	195	208	52	22
Петчленни	338	10	92	157	55	24
Шестчленни и повече	375	9	84	193	66	23

III. СЕМЕЙСТВА

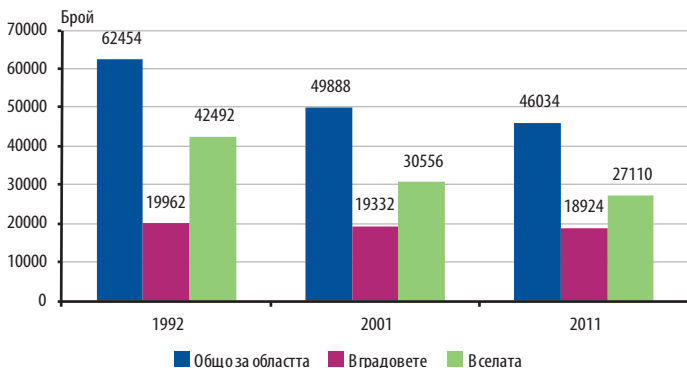

Семейства

От 1965 г. до днес при всички преброявания се наблюдава нуклеарното семейство, включващо две и повече лица, които са свързани помежду си с определена степен на родство както по кръвна линия, така и в резултат на брак/съжителство без брак или осиновяване. За разлика от биологичното семейство, обхващащо цялото потомство на съпрузите, към нуклеарното семейство се отнасят само никога невстъпвалите в брак деца, които живеят заедно с родителите си, независимо от възрастта си.

Към 1.02.2011 г. в област Кърджали са преброени 46 034 семейства, в които живеят 129 486 лица. В сравнение с 2001 г. семействата в областта намаляват с 3 854, а лицата в тях - със 17 225.

Фиг. 1. Семейства по местоживее и години на преброяванията

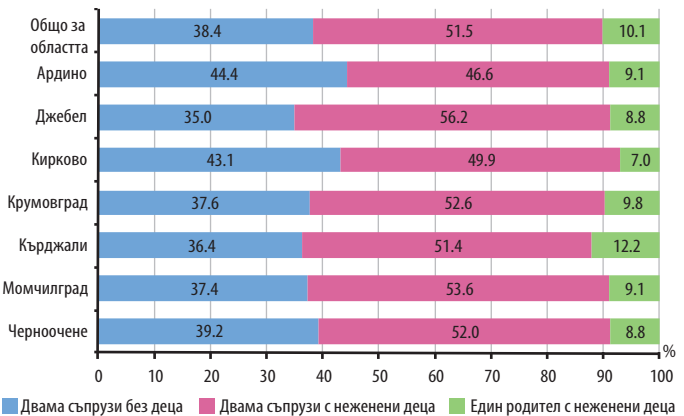
Вид на семействата

Анализът на семействата според вида им показва, че все още преобладават пълните нуклеарни семейства, съставени от двама съпрузи с никога невстъпвали в брак деца. Към 1.02.2011 г. техният брой в областта е 23 703, или 51.5%.

Между последните преброявания се наблюдава увеличаване на семействата, съставени от един родител с никога невстъпвали в брак деца. Този вид семейства са 4 667, или 10.1% от всички семейства в областта. От тях 80.1% са съставени от майка с неженени деца.

Най-висок е относителният дял на непълните нуклеарни семейства в община Кърджали (12.2%), а най-нисък е делът им в община Кирково (7.0%).

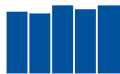
Фиг. 2. Структура на семействата по вид и общини

1. Семейства по вид на семейството, брой на членовете и общини

(Брой)

Общини Вид на семейството	Общо	Семейства по брой на членовете				
		дву- членни	три- членни	четири- членни	пет- членни	шест- членни и повече
Общо за областта	46034	21007	14074	9888	832	233
Семейство от двама съпрузи без деца	17664	17664	х	х	х	х
Семейство от двама съпрузи с неженени деца	23703	х	12916	9759	806	222
Един родител с неженени деца	4667	3343	1158	129	26	11
Майка с неженени деца	3740	2674	937	103	18	8
Баща с неженени деца	927	669	221	26	8	3
Ардино	3567	1827	1010	683	40	7
Семейство от двама съпрузи без деца	1583	1583	х	х	х	х
Семейство от двама съпрузи с неженени деца	1661	х	939	677	39	6
Един родител с неженени деца	323	244	71	6	1	1
Майка с неженени деца	271	201	63	5	1	1
Баща с неженени деца	52	43	8	1	-	-
Джебел	2492	1027	777	636	42	10
Семейство от двама съпрузи без деца	873	873	х	х	х	х
Семейство от двама съпрузи с неженени деца	1400	х	723	629	40	8
Един родител с неженени деца	219	154	54	7	2	2
Майка с неженени деца	177	121	47	7	1	1
Баща с неженени деца	42	33	7	-	1	1
Кирково	6887	3327	2088	1370	85	17
Семейство от двама съпрузи без деца	2968	2968	х	х	х	х
Семейство от двама съпрузи с неженени деца	3440	х	1979	1362	83	16
Един родител с неженени деца	479	359	109	8	2	1
Майка с неженени деца	350	270	74	5	1	-
Баща с неженени деца	129	89	35	3	1	1
Крумовград	5270	2336	1499	1206	155	74
Семейство от двама съпрузи без деца	1982	1982	х	х	х	х
Семейство от двама съпрузи с неженени деца	2773	х	1375	1176	149	73
Един родител с неженени деца	515	354	124	30	6	1
Майка с неженени деца	389	271	94	20	3	1
Баща с неженени деца	126	83	30	10	3	-

1. Семейства по вид на семейството, брой на членовете и общини

(Продължение и край)

(Брой)

Общини Вид на семейството	Общо	Семейства по брой на членовете				
		дву- членни	три- членни	четири- членни	пет- членни	шест- членни и повече
Кърджали	19948	9015	6249	4212	367	105
Семейство от двама съпрузи без деца	7264	7264	x	x	x	x
Семейство от двама съпрузи с неженени деца	10259	x	5645	4158	355	101
Един родител с неженени деца	2425	1751	604	54	12	4
Майка с неженени деца	2004	1441	502	48	10	3
Баща с неженени деца	421	310	102	6	2	1
Момчилград	4894	2133	1593	1067	88	13
Семейство от двама съпрузи без деца	1828	1828	x	x	x	x
Семейство от двама съпрузи с неженени деца	2623	x	1471	1055	85	12
Един родител с неженени деца	443	305	122	12	3	1
Майка с неженени деца	349	236	101	9	2	1
Баща с неженени деца	94	69	21	3	1	-
Черноочене	2976	1342	858	714	55	7
Семейство от двама съпрузи без деца	1166	1166	x	x	x	x
Семейство от двама съпрузи с неженени деца	1547	x	784	702	55	6
Един родител с неженени деца	263	176	74	12	-	1
Майка с неженени деца	200	134	56	9	-	1
Баща с неженени деца	63	42	18	3	-	-

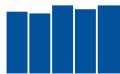

III. Семейства

2. Семейства по вид, юридическо семейно положение на главата на семейството и общини

(Брой)

Общини Вид на семейството	Общо	Юридическо семейно положение на главата на семейството			
		неженен/ неомъ- жена	женен/ омъжена	вдовец/ вдовица	разве- ден/раз- ведена
Общо за областта	46034	3570	38879	2301	1284
Семейство от двама съпрузи без деца	17664	706	16784	60	114
Съпрузи в брак	16644	х	16644	х	х
Съпрузи в съжителство без брак	1020	706	140	60	114
Семейство от двама съпрузи с неженени деца	23703	2277	21222	42	162
Съпрузи в брак	20847	х	20847	х	х
Съпрузи в съжителство без брак	2856	2277	375	42	162
Един родител с неженени деца	4667	587	873	2199	1008
Майка с неженени деца	3740	519	701	1726	794
Баща с неженени деца	927	68	172	473	214
Ардино	3567	280	3012	201	74
Семейство от двама съпрузи без деца	1583	48	1524	6	5
Съпрузи в брак	1501	х	1501	х	х
Съпрузи в съжителство без брак	82	48	23	6	5
Семейство от двама съпрузи с неженени деца	1661	201	1449	1	10
Съпрузи в брак	1411	х	1411	х	х
Съпрузи в съжителство без брак	250	201	38	1	10
Един родител с неженени деца	323	31	39	194	59
Майка с неженени деца	271	29	32	165	45
Баща с неженени деца	52	2	7	29	14
Джебел	2492	158	2171	116	47
Семейство от двама съпрузи без деца	873	30	836	3	4
Съпрузи в брак	832	х	832	х	х
Съпрузи в съжителство без брак	41	30	4	3	4
Семейство от двама съпрузи с неженени деца	1400	105	1284	5	6
Съпрузи в брак	1266	х	1266	х	х
Съпрузи в съжителство без брак	134	105	18	5	6
Един родител с неженени деца	219	23	51	108	37
Майка с неженени деца	177	21	43	84	29
Баща с неженени деца	42	2	8	24	8

2. Семейства по вид, юридическо семейно положение на главата на семейството и общини

(Продължение)

(Брой)

Общини Вид на семейството	Общо	Юридическо семейно положение на главата на семейството			
		неженен/ неомъ- жена	женен/ омъжена	вдовец/ вдовица	разве- ден/раз- ведена
Кирково	6887	379	6149	277	82
Семейство от двама съпрузи без деца	2968	73	2884	3	8
Съпрузи в брак	2866	x	2866	x	x
Съпрузи в съжителство без брак	102	73	18	3	8
Семейство от двама съпрузи с неженени деца	3440	262	3168	3	7
Съпрузи в брак	3120	x	3120	x	x
Съпрузи в съжителство без брак	320	262	48	3	7
Един родител с неженени деца	479	44	97	271	67
Майка с неженени деца	350	37	71	195	47
Баща с неженени деца	129	7	26	76	20
Крумовград	5270	378	4488	311	93
Семейство от двама съпрузи без деца	1982	79	1893	6	4
Съпрузи в брак	1878	x	1878	x	x
Съпрузи в съжителство без брак	104	79	15	6	4
Семейство от двама съпрузи с неженени деца	2773	238	2517	7	11
Съпрузи в брак	2462	x	2462	x	x
Съпрузи в съжителство без брак	311	238	55	7	11
Един родител с неженени деца	515	61	78	298	78
Майка с неженени деца	389	48	55	226	60
Баща с неженени деца	126	13	23	72	18
Кърджали	19948	1964	16147	1005	832
Семейство от двама съпрузи без деца	7264	365	6780	35	84
Съпрузи в брак	6710	x	6710	x	x
Съпрузи в съжителство без брак	554	365	70	35	84
Семейство от двама съпрузи с неженени деца	10259	1226	8901	20	112
Съпрузи в брак	8697	x	8697	x	x
Съпрузи в съжителство без брак	1562	1226	204	20	112
Един родител с неженени деца	2425	373	466	950	636
Майка с неженени деца	2004	336	379	757	532
Баща с неженени деца	421	37	87	193	104

2. Семейства по вид, юридическо семейно положение на главата на семейството и общини

(Продължение и край)

(Брой)

Общини Вид на семейството	Общо	Юридическо семейно положение на главата на семейството			
		неженен/ неомъ- жена	женен/ омъжена	вдовец/ вдовица	разве- ден/раз- ведена
Момчилград	4894	338	4223	216	117
Семейство от двама съпрузи без деца	1828	86	1732	4	6
Съпрузи в брак	1729	х	1729	х	х
Съпрузи в съжителство без брак	99	86	3	4	6
Семейство от двама съпрузи с неженени деца	2623	206	2399	4	14
Съпрузи в брак	2387	х	2387	х	х
Съпрузи в съжителство без брак	236	206	12	4	14
Един родител с неженени деца	443	46	92	208	97
Майка с неженени деца	349	40	78	167	64
Баща с неженени деца	94	6	14	41	33
Черноочене	2976	73	2689	175	39
Семейство от двама съпрузи без деца	1166	25	1135	3	3
Съпрузи в брак	1128	х	1128	х	х
Съпрузи в съжителство без брак	38	25	7	3	3
Семейство от двама съпрузи с неженени деца	1547	39	1504	2	2
Съпрузи в брак	1504	х	1504	х	х
Съпрузи в съжителство без брак	43	39	х	2	2
Един родител с неженени деца	263	9	50	170	34
Майка с неженени деца	200	8	43	132	17
Баща с неженени деца	63	1	7	38	17

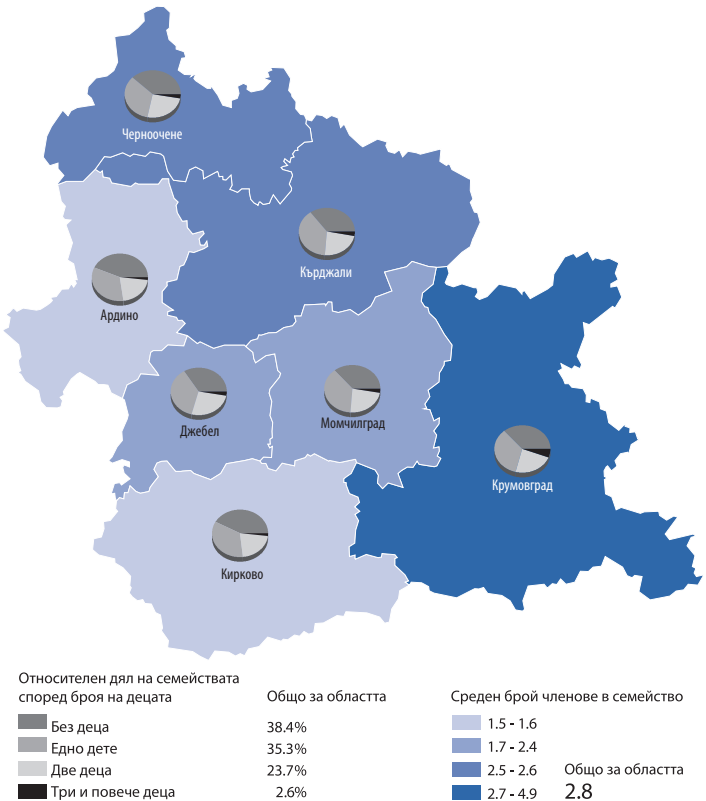

Деца в семействата

Към 1.02.2011 г. в областта има 28 370 семейства с никога невстъпвали в брак деца, или 61.6% от всички семейства. С най-висок относителен дял от семействата с деца са семействата с едно дете - 57.3%, семействата с две деца са 38.5%, а с три и повече деца са едва 4.2%.

Най-голям е относителният дял на семействата с деца в община Джебел (65.0%), а най-малък - в община Ардино (55.6%). С най-висок относителен дял на семействата с три и повече деца е община Крумовград - 4.9% от всички семейства в общината.

Фиг. 3. Семейства по брой на децата и общини

Интерес представляват семействата, в които се отглеждат и възпитават децата до навършване на пълнолетие, т.е. семействата с деца под 18 години.

Към 1.02.2011 г. в областта има 16 741 семейства с деца под 18 години, или 36.4% от всички семейства. С най-висок относителен дял в семействата с деца под 18 години са семействата с едно дете - 59.3%, семействата с две деца са 37.1%, а с три и повече деца - едва 3.6%.

Най-голям е относителният дял на семействата с деца под 18 години в община Кърджали (38.5%), а най-малък - в община Ардино (30.0%).

3. Семейства по брой на децата под 18 години и общини

(Брой)

Общини Деца под 18 години	Общо	Семейства по брой на членовете				
		дву-членни	три-членни	четири-членни	пет-членни	шест-членни и повече
Общо за областта	46034	21007	14074	9888	832	233
Без деца под 18 години	29293	19926	6739	2450	153	25
Едно дете	9923	1081	6919	1774	136	13
Две деца	6208	х	416	5625	133	34
Три и повече деца	610	х	х	39	410	161
Ардино	3567	1827	1010	683	40	7
Без деца под 18 години	2496	1765	519	195	15	2
Едно дете	679	62	475	135	6	1
Две деца	375	х	16	353	4	2
Три и повече деца	17	х	х	-	15	2
Джебел	2492	1027	777	636	42	10
Без деца под 18 години	1562	978	397	171	15	1
Едно дете	550	49	365	128	7	1
Две деца	357	х	15	335	5	2
Три и повече деца	23	х	х	2	15	6
Кирково	6887	3327	2088	1370	85	17
Без деца под 18 години	4567	3228	980	348	8	3
Едно дете	1451	99	1071	265	16	-
Две деца	808	х	37	753	16	2
Три и повече деца	61	х	х	4	45	12

3. Семейства по брой на децата под 18 години и общини

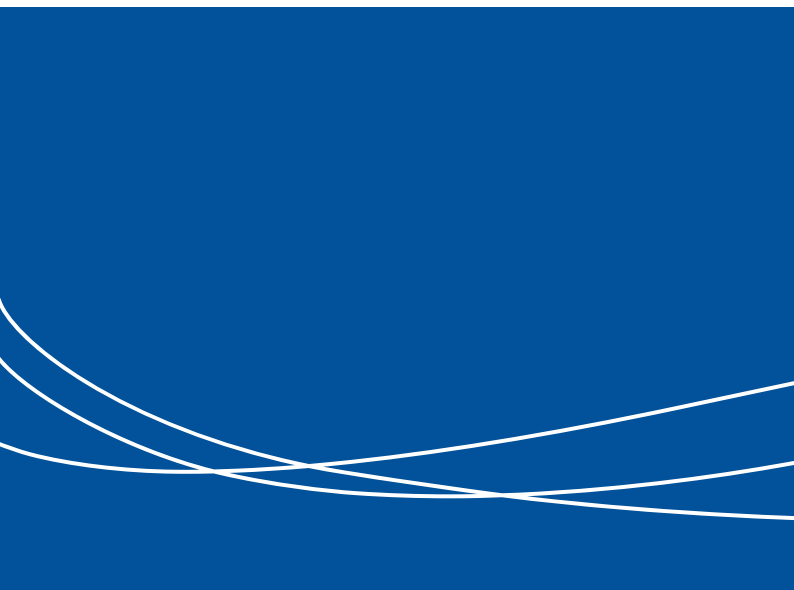
(Продължение и край)

(Брой)

Общини Деца под 18 години	Общо	Семейства по брой на членовете				
		дву- членни	три- членни	четири- членни	пет- членни	шест- членни и повече
Крумовград	5270	2336	1499	1206	155	74
Без деца под 18 години	3263	2237	731	270	22	3
Едно дете	1080	99	729	225	23	4
Две деца	780	х	39	702	28	11
Три и повече деца	147	х	х	9	82	56
Кърджали	19948	9015	6249	4212	367	105
Без деца под 18 години	12275	8373	2879	956	59	8
Едно дете	4544	642	3128	714	54	6
Две деца	2831	х	242	2521	56	12
Три и повече деца	298	х	х	21	198	79
Момчилград	4894	2133	1593	1067	88	13
Без деца под 18 години	3167	2039	795	305	22	6
Едно дете	1074	94	755	208	17	-
Две деца	615	х	43	553	16	3
Три и повече деца	38	х	х	1	33	4
Черноочене	2976	1342	858	714	55	7
Без деца под 18 години	1963	1306	438	205	12	2
Едно дете	545	36	396	99	13	1
Две деца	442	х	24	408	8	2
Три и повече деца	26	х	х	2	22	2

IV. ЖИЛИЩНИ СГРАДИ И ЖИЛИЩА

Жилищни сгради

Към 1.02.2011 г. в област Кърджали са преброени 49 070 жилищни сгради. В сравнение с предходното преброяване през 2001 г. жилищните сгради намаляват с 6.2%.

Обитаваните сгради са 31 977 и представляват 65.2% от жилищния сграден фонд в областта. Обитаваните сгради се увеличават с 2.1 процентни пункта в сравнение с предходното преброяване през 2001 година.

1. Жилищни сгради по години на преброяванията и вид на сградата

(Брой)

Години	Общо	Вид на сградата			
		жилищна обитавана	жилищна необитавана	жилищна за временно обитаване	жилищна за колективно домакинство
1985	53888	49871	2958	1011	48
2001	52306	33026	17798	1461	21
2011	49070	31977	16939	146	8

От всички жилищни сгради в областта най-много са преброени в община Кърджали - 27.6%, а най-малко - в община Черноочене - 7.3%.

Преобладаващата част от всички жилищни сгради в област Кърджали са двуетажни - 31 305, или 63.8%. Сградите на пет и повече етажа са 0.8% от всички жилищни сгради.

2. Жилищни сгради по брой на етажите и общини

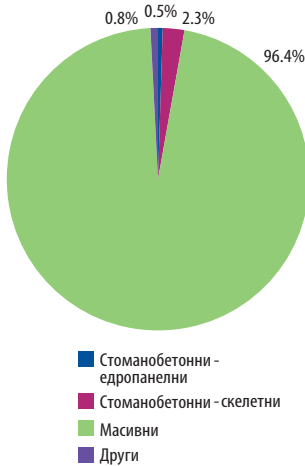
(Брой)

Общини	Общо	Брой етажи в сградата					
		един	два	три	четири	пет	шест и повече
Общо за областта	49070	15523	31305	1660	180	213	189
Ардино	5330	1042	3854	403	21	10	-
Джебел	3710	1328	2286	73	10	10	3
Кирково	9846	2422	7274	134	13	2	1
Крумовград	7750	1525	5923	267	9	17	9
Кърджали	13566	5771	6898	492	94	144	167
Момчилград	5287	2097	2883	246	23	29	9
Черноочене	3581	1338	2187	45	10	1	-

Към 1.02.2011 г в област Кърджали най-голям е делът на масивните сгради - 96.4%, следват стоманобетонните сгради, които са 2.8%. Сградите, построени от друг материал, са 0.8% от сградния фонд на областта.

Фиг. 1. Структура на жилищните сгради според конструкцията

Жилища

Към 1.02.2011 г. жилищата в областта са 74 321, като броят им е нараснал с 484, или с 0.7% в сравнение с предходното преброяване.

3. Основни характеристики на жилищата по години на преброяванията¹

Години	Жилища - бр.	Стаи - бр.	Ползна площ - кв. м	
			общо	в т.ч. жилищна
1992	74465	260352	5700756	3693439
2001	73837	251814	5441617	3523949
2011	74321	267427	6169466	4860302

¹ В данните за 1992 и 2001 г. не са включени вилите, примитивните и подвижните жилища.

Най-много жилища са преброени в община Кърджали - 30 817, или 41.5%, а най-малко - в община Черноочене - 3 752, или 5.1% от всички жилища в областта.

4. Основни характеристики на жилищата по общини

Общини	Жилища - бр.	Жилищни помещения - бр.		Ползна площ - кв. м	
		общо	в т.ч. стаи	общо	в т.ч. жилищна
Общо за областта	74321	304257	267427	6169466	4860302
Ардино	6918	27967	25299	548883	452563
Джебел	4563	19885	17939	396511	319166
Кирково	10753	51555	47027	1042883	825470
Крумовград	9759	41768	38290	809064	639246
Кърджали	30817	115766	97683	2413266	1889770
Момчилград	7759	31949	26839	676101	508403
Черноочене	3752	15367	14350	282758	225684

Основната част (52.0%) от жилищата в област Кърджали са тристайни и двустайни. Жилищата с една стая са 4.1%, като най-голям е техният брой в община Кърджали - 1 878, или 61.3% от всички едностаини жилища в областта. Най-много жилища с шест и повече стаи са преброени в община Кирково (2 908), или 28.3% от този вид жилища в областта.

5. Жилища по брой на стаите и общини

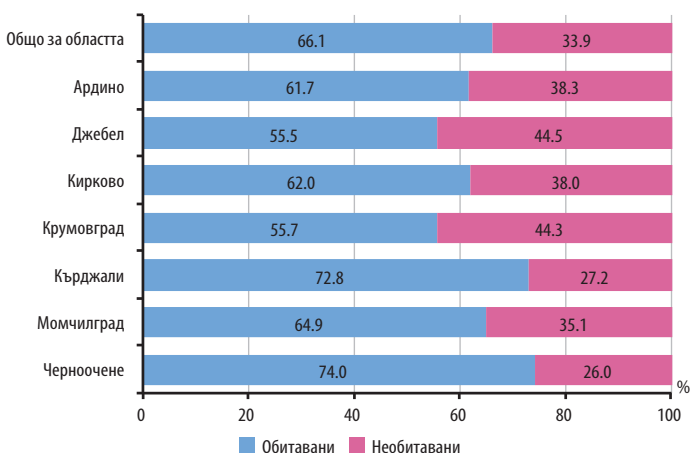
(Брой)

Общини	Общо	Брой на стаите					
		една	две	три	четири	пет	шест и повече
Общо за областта	74321	3065	17752	20878	17523	4839	10264
Ардино	6918	236	1462	2164	1546	461	1049
Джебел	4563	101	771	1082	1469	387	753
Кирково	10753	195	1093	2431	3154	972	2908
Крумовград	9759	255	1681	2155	3155	744	1769
Кърджали	30817	1878	10061	9504	5711	1274	2389
Момчилград	7759	322	2054	2360	1526	648	849
Черноочене	3752	78	630	1182	962	353	547

Обитавани жилища

Към 1.02.2011г. 49 136, или 66.1% от жилищата в област Кърджали, са обитавани. Делът на обитаваните жилища е най-висок в община Черноочене - 74.0%, а най-нисък - в община Джебел - 55.5% от всички жилища в съответната община.

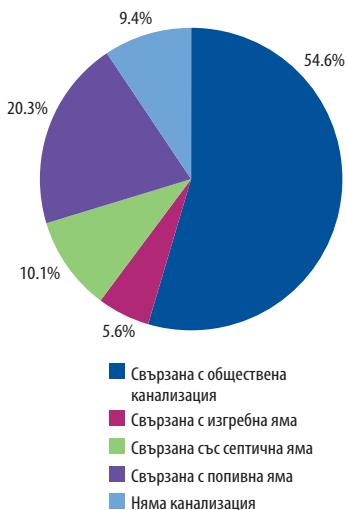
Фиг. 2. Относителен дял на обитаваните и необитаваните жилища по общини

Жилищата, свързани с обществена канализация, в област Кърджали са 54.6% от всички обитавани жилища, с друг тип канализация са 36.0%, а без канализация - 9.4%. В градовете с обществена канализация са 95.4% от жилищата, а без канализация - 1.2%. В селата тези относителни дялове са съответно 22.5 и 15.8%.

Фиг. 3. Структура на жилищата по наличие на канализация

Делът на жилищата с обществено водоснабдяване е 85.3% от всички обитавани жилища в областта. В градовете 98.9% от жилищата са с обществен водопровод, а в селата - 74.6%.

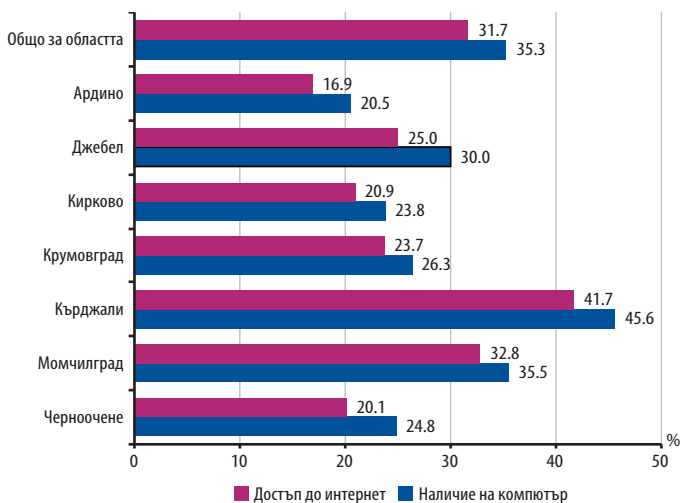
Без източник на вода в областта са 1 325 жилища (2.7%), като 110 от тях са в градовете и 1 215 - в селата.

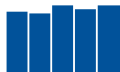
IV. Жилищни сгради и жилища

Данните за наличие на компютър и достъп до интернет в област Кърджали показват, че 35.3% от обитаваните жилища в областта имат компютър, а с достъп до интернет са 31.7%.

Към 1.02.2011 г. с най-висок дял на жилища с наличие на компютър и достъп до интернет е община Кърджали - съответно 45.6 и 41.7%, а с най-нисък - община Ардино - съответно 20.5 и 16.9%.

Фиг. 4. Относителен дял на обитаваните жилища с достъп до интернет и наличие на компютър по общини

ISBN 978-954-2997-76-4

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

ПРЕБРОЯВАНЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО
И ЖИЛИЩНИЯ ФОНД
ПРЕЗ 2011 ГОДИНА

**СПРАВОЧНИК
ОБЛАСТ КЪРДЖАЛИ**

Автори: Д. Димитрова, Е. Йорданова, Е. Якимова,
Ир. Тошева, К. Кръстева, Л. Сандева,
М. Костова, Р. Балъкова, С. Кателиев

Отговорен редактор: П. Димитрова
Стилов редактор: А. Иванова

Карти: А. Ахмедов, В. Ангелова

Формат 105x215
Тираж 200

Предпечатна подготовка и печат:
БУЛГЕД ООД

ISBN 978-954-2997-76-4

**ПРЕБРОЯВАНЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО
И ЖИЛИЩНИЯ ФОНД ПРЕЗ 2011 ГОДИНА
СПРАВОЧНИК ОБЛАСТ КЪРДЖАЛИ**

WWW.NSI.BG